

BREZMADEŽNA - Marjan Koritnik

Duhovno življenje

BUENOS AIRES LETO 76 +++ 12 • DECEMBER 2009

1. letnik 2009

5. letnik 2009

2. letnik 2009

3. letnik 2009

4. letnik 2009

Dijaki 3. letnika SSTRMB z voditelji
 (g. Franci Cukjati, gđc. Anica Mehle in
 Mirjam Oblak) pred Marijinim svetiščem
 Schönstatt v Florencio Varela.

Dijaki 3. letnika SSTRMB
 skladajo, kar so nabrali za
 reveže in bolne v zavodu
 Pequeno Cottolengo Don
 Orione v Claypolah
 Foto Mirjam Oblak

Rožmanov zadnji advent in božič

Priredil JURE RODE

Škof dr. Gregorij Rožman je umrl 16. novembra 1959. Ob raznih priložnostih smo se spominjali njegovega začasnega in le telesnega slovesa od nas. Posebej med starejšimi rojaki, ki so ga osebno poznali, je vsa leta duhovno prisoten.

Eno leto po njegovi smrti, za adventni čas leta 1960, so bile objavljene naslednje misli, ki jih je napisal malo pred smrtjo, za svoj zadnji advent in so tu prirejene.

ŽIVLJENJSKI ADVENT

Advent je čas pričakovanja in priprave. V bogoslužju, po družinah in v družbi je čas pričakovanja spomina prvega božiča. V resnici pa kristjani tudi s pomočjo adventnih mašnih beril pričakujemo Gospodov drugi prihod. Pripravljamo se na srečanje z Njim. To je naš življenjski advent. Vsak človek hodi Gospodu naproti. V Božjih načrtih je že določena ura srečanja.

Adventno razpoloženje – čas pričakovanja in priprave – je pristno in značilno krščansko. Saj je krščanstvo vesela vera v »vesele poslednje« reči, ki nas čakajo ob smrti.

Naša vera usmerja in vodi naše misli, hotenje in stremljenje h končnemu cilju, k Bogu. Ali hočemo ali nočemo, vsaka ura nas vztrajno približuje poslednjim rečem: smrt, sodba, nebesa, vice, pekel. Advent je najbolj primeren čas v cerkvenem letu, da poživimo vero v te resnice.

Slovenski narod je že dolga stoletja krščanski, pa vendar mnogokje živimo v okolju, ki je praktično materialistično in brezbožno ter povsem nasprotno temu, kar uči in zahteva krščanska vera. Če smo res kristjani, se moramo opazno razlikovati od nekristjanov in od tistih, ki so kristjani po imenu, ne pa po življenju.

JEZUS JE NAPOVEDAL KONEC SVETA IN PREGANJANJA

Jezus je podrobno napovedal in opisal konec sveta, svoj prihod k vesoljni sodbi. S tem je združil napoved preganjanja svoje Cerkve in mučeniško smrt svojih učencev. To se bo ponavljalo vsa stoletja, do konca sveta. To tudi v sedanjosti doživljamo. Jezus nam je vse to naprej povedal zato, da bi nas preganjanja ne zmedla, kadar pridejo, ampak bi jih polni zaupanja v njegovo milost mirno sprejeli. Ni nam rekel, naj potrpiamo, kadar nas zadenejo, marveč je dejal: »Veselite in radujte se, zakaj veliko je vaše plačilo v nebesih.«

Naša narava, ranjena po izvirnem grehu, nosi v sebi vprašanja o poslednjih rečeh, na katera

daje odgovore edinole Sveto pismo in učiteljstvo Cerkve. Naša narava hrepeni po sreči, popolnosti, popolni osvoboditvi vsega slabega in nepopolnega. Želimo si takšno duhovno dovršenost, v kateri ne bo več nasprotovanja in borbe med dobrim in slabim. To popolnost bomo dosegli tedaj, ko se bo adventno pričakovanje spremenilo v popolno in večno gledanje neskončno popolnega Boga.

NAŠE ŽIVLJENJE JE ADVENT

Vse stvarstvo – s človekom na čelu – je v adventnem pričakovanju dokončnega odrešenja in popolnega razodetja našega Boga. Naše življenje na zemlji je le doba priprave na končni prihod Gospodov.

Ta zadnji cilj, te poslednje reči, ki nas čakajo, imejmo vedno pred očmi, naj jih nikdar ne pozabimo. V življenju moramo izbirati in rabiti tista sredstva in poti, ki nas najbolj gotovo vodijo k zadnjemu cilju. Komunisti dosegajo uspehe zaradi tega, ker fanatično dosledno in zagrizeno gredo za ciljem, spraviti ves svet, narod za narodom, pod svojo brezbožno oblast.

Nobena stvar na svetu nas ne sme premotiti, da bi zanemarili skrb in delo za svoje zadnje cilje. Glavno in končno stremljenje vsega našega življenja mora biti Bog. Bodimo pripravljeni, da nas bo mogel vzeti k sebi, kadar bo prišel, in da bomo potem vedno z Gospodom. Vsakoletni cerkveni advent se konča s praznikom rojstva Gospodovega, naš življenjski advent naj bi se končal z vstopom v večno življenje.

»POJDIMO V BETLEHEM IN POGLEJMO...«

Za svoj zadnji božič, to je bilo leta 1958., je škof Rožman napisal božično premišljevanje na podlagi gornjega stavka iz evangelija. Po petdesetih letih so te misli še vedno pravitko potrebne za duhovno bogato doživljanje božiča.

Vsako noč »so pastirji prenočevali pod milim nebom in bili na nočnih stražah pri svoji čredi«. Tako tudi tisto sveto noč, ko se je dopolnil čas, ki ga je vsemogočni določil za prihod obljubljenega Odrešenika. Deviška mati je rodila Sina božjega v človeški naravi, dete povila v plenice in – ker ni bilo ne zibelke, ne košare, ne vozička ali posteljice – ga položila v prazne jaslje.

Pastirjem, ki so stražili črede, je angel Gospodov v božji svetlobi, ki je vse obsvetila, oznanil »veliko veselje«: da se je v mestu Davidovem, v Betlehemu, rodil »Zveličar, ki je Kristus Gospod«.

Evangelist Luka še dostavlja, – da so se pastirji »silno prestrašili«. Najprej prestrašeni, potem ob besedah angela začudeni in zavzeti, nato pa med petjem »množice nebeške vojske« Slava Bogu na višavah... vsi zamaknjeni – po odhodu angelov – rekli drug drugemu: »Pojdimo torej v Betlehem in pogledjmo to, kar se je zgodilo in nam je oznanil Gospod.« Pri teh besedah se malo pomudimo.

TRANSEAMUS – POJDIMO TJA ČEZ

Pojdimo, so si rekli pastirji. Grška originalna beseda evangelistova in njen točen prevod v latinščino pomeni nekaj več kakor naš 'pojdimo'. *Transeamus* je rečeno v latinskem jeziku. – *Trans* pomeni čez, preko, onstran. Pastirji so si torej rekli: Od tu, kjer smo, pojdimo tja preko pašnikov in čez kamenite ograje, ki obdajajo njive, tja do mesta in pogledjmo, kje je prazen hlev, votlina z jaslmi, v katere je bil položen novorojenček.

Pojdimo tja preko, velja tudi nam in vsako leto se ponavlja: *transeamus!* Resničen božič, to je, prihod učlovečenega Boga–Zveličarja bomo doživeli, ako se od točke, kjer duhovno smo, podamo tja, kjer je Bog, ki nas čaka kot dete, ves majhen, ponižen, odvisen od materine nege.

Odtod, kjer smo, naj gremo. Kje smo? Ali ne preveč 'v sebi'? Naš lastni 'jaz' je osrednja točka, okrog katere se suče vse drugo. Pretirano samoljubje in premišljena sebičnost, ki misli, da ji mora vse drugo služiti; iz objema miselnosti, ki postavlja sebe za središče vsemu (egocentričen kompleks), moramo ven, streti vezi ozkosrčnosti in svoje središče prestaviti v Boga. – Kdor to stori in v ljubezni Bogu služi, ta doživi, da mu tudi vse drugo v dobro služi, česar sebičnež nikdar ne doživi. »*Tistim, ki Boga ljubijo, vse pripomore k dobremu*« (sv. Pavel Rimljanom). – Ven moramo iz materialistične miselnosti, ki v tvarnih minljivih dobrinah vidi glavni ali celo edini smisel življenja, ven iz mehkužnosti in lenive neodločnosti, ven iz bojazni pred žrtvami, ki jih krščanstvo nalaga. Ven, tja preko teh nečastnih slabosti v svetlobo pristnega in lepega krščanskega življenja, da najdemo Marijo in Jožefa in Dete božje.

TJA ČEZ... – PO POTI KESANJA IN ZADOŠČEVANJA

Pot tja čez do jaslic je pot kesanja in zadoščevanja. Kdor se ne odloči stopiti na to pot, ne bo našel Zveličarja, ne v tem življenju ne v onstranstvu. To pot Marija sama priporoča. Vse svoje življenje je hodila po poti odpovedi in zadoščevanja za

naše grehe; svojih grehov ni imela in zase ni potrebovala ne kesanja in ne zadoščevanja. Nad sto let že v prikazovanjih naroča pokoro in zvesto izpolnjevanje božjih zapovedi kot rešitev človeštva iz še večjih stisk, katerim gre po grešnih potih naproti.

NE ODLAŠAJMO – POHITIMO!

Pastirji so takoj 'pohiteli', tja proti Betlehemu. Brez odlašanja in obotavljanja so šli tako vneti in hitri, da so vsi zasopli vstopili v hlev pred božje Dete. Ni bila le naravna radovednost, ki jih je gnala: svetloba Gospodova, ki jih je bila obsvetila, jim je močno vzbudila vero v Zveličarja, ki so jo

tudi ti preprosti sinovi izvoljenega ljudstva nosili globoko v duši. Vzbujena vera jim je ogrela srca, da so hiteli gledat tistega, ki je »Kristus Gospod«.

Brez odlašanja hitimo tudi mi tja k Zveličarju. Vera nam mora oči odpreti in ljubezen nas gnati, da pridemo gotovo in čimprej. Če ni vere v nas, ne ljubezni, ne navdušenja in zamaknjenja, bo le telo pri jaslicah, duša pa hladna kje drugje. Pripravimo se torej, da nam Božič ne bo samo tisti praznik v letu, ki nam nalaga stroške za darila in voščila, ampak pravi pristni Gospodov dan, ki nas duhovno obogati za vse leto.

Naj vsem Gospod dá milosti polne božične praznike in srečno novo leto!

SVETA DRUŽINA

VINKO ŽITNIK

Presveta Družina, ljubezni nebeške ognjišče, brezmadežno gnezdo, ki v njem je prebival sam Bog, skrivnostni vir žrtev, dom dela, molitve svetišče in kres iz nebes, ki razsvetlil je zemeljski krog – razlivaj tok milosti kakor nebeški studenec po naših domovih in naše družine napoji, iztrgaj jih snovi, za večnost, Boga jih osvoji, posveti jih, v dobrem utrdi s trpljenjem in boji, da božji svetosti in slavi se spletejo v venec!

Naj bodo očetje njih močni in modri glavarji, hranilci in varuhi božji, čuječni, skrbni, da v greh in odpad jih ne treščijo pekla viharji; naj materam v srcih ljubezen nebeška gori in greje in sveti in vžiga sinove in hčere, da bodo poslušni otroci Očeta v nebesih, da bodo zibelke za nov rod v deviških telesih, da božji mir vedno jim sejal bo v jasnih očesih, da bodo živeli v kraljestvu ljubezni in vere!

Naj naše družine ostanejo vrelci življenja, ki narodu zdravje in silo s pritoki dajó,

MURILLO, Sveta družina

naj sleherna v božjem edinstvu življenje spočenja, poseda na zemlji tla naša in polni nebo. O Jezus, Marija in Jožef, bodite zrcalo, da naše družine užaja lepota svetosti, o pridite mednje, vsi dobri, domači, preprosti, v trpljenju in križu jim dajte moči in srčnosti – in narod postavljen bo nanje trdnó kot na sklalo...

Sejalec 12.1.1946

Čutimo s Cerkvijo!

Nameni Apostolata molitve

ZA DECEMBER

SPLOŠNI NAMENI: Da bi bili otroci deležni spoštovanja in ljubezni in da ne bi nikoli bili žrtve izkoriščanja v kateri koli obliki.

Podatki Združenih narodov navajajo, da je na svetu 300.000 otrok vojakov, nekateri pa so prepričani, da jih je še mnogo več. To so otroci, iztrgani iz družine, ki so večinoma prisiljeni ropati, zažigati, ubijati in mučiti ljudi iz lastnega naroda. Če ne ubogajo, jih pretepajo ali ubijejo. Deklice so izpostavljene sistematičnemu posiljevanju in običajno postanejo spolne sužnje vojaških starešin.

Druga, enako dramatična in zelo razširjena oblika zlorabe otrok, je trgovina z mladoletniki, ki je, zlasti v primeru deklet, usmerjena v spolno izkoriščanje. Skoraj nemogoče je presoditi, koliko mladoletnikov je vpletenih vanjo, vendar Mednarodna organizacija za delovno silo sklepa, da jih je okoli 1.800.000. Večina jih je v Aziji, čeprav je to postala stvarnost tudi v mnogih drugih državah po svetu. Povprečna starost žrtev teh zlorab se giblje med 14 in 18 leti (pri čemer so vključeni tudi otroci vojaki), v obeh primerih pa se spodnja meja začne pri starosti 8 ali 9 let.

To sta samo dve obliki - morda najbolj brutalni - hudega izkoriščanja mladoletnikov v današnjem času. Že samo dejstvo, da 40 milijonov dečkov in deklic po svetu ne more obiskovati šole zaradi oboroženih spopadov, zgovorno priča, kako negotov je položaj otrok in kako velike so krivice, ki so jim prizadejane. Bog, ki je prišel k nam kot otrok, nam vliva upanje in nas spodbuja k molitvi in delu, da bi bil svet bolj pravičen in bolj spoštljiv do tistih, ki trpijo zaradi izkoriščanja in trpinčenja.

MISIJONSKI NAMENI: Da bi ob božiču ljudje na zemlji prepoznali v učlovečeni Besedi luč, ki razsvetljuje vsakega človeka, in da bi narodi odprli vrata Kristusu, Odrešeniku sveta.

Prerok Izaia je v svojem duhovnem videnju gledal, kako ljudstvo, ki je hodilo v temi, zagleda veliko luč. Takšno ljudstvo smo tudi mi, saj so naši predniki, takrat še pogani, spoznali Jezusa, učlovečeno Besedo, in v njem odkrili pot, po kateri se iz teme neznanja in grešnosti dvigamo k luči vere in svetosti.

Božično bogoslužje je polno podobnih slikovitih izrazov. Sv. Pavel to pove z besedo, da se je razodela ljudomilost našega Boga. In sv. Janez pričuje, da je Bog le luč in v njem ni teme. Ta luč je vir življenja.

Luč pomeni naše spoznanje. Govori o resnici, ki premaga neznanje in zablodo. Luč pomeni tudi ljubezen, v kateri ni prostora za sovraštvo in krivičnost. Luč iz Betlehema vedno sveti. K tej luči so prihajali in prihajajo svetniki kot naši vzorniki, za njimi pa tudi mi, romarji in popotniki.

Božični praznik je tudi med poganskimi narodi zelo privlačen. V Indiji ga praznujejo tudi hinduisti in budisti. Prižigajo oljenice in baklje in postavljajo jaslice, čeprav niso kristjani. Zelimo jim, da bi jim sijala tudi luč vere in bi odprli vrata Odrešeniku sveta.

*Misijske namene priredil
p. Jože Kokalj DJ*

SLOVENSKI NAMENI: Da bi nas obhajanje adventa in božiča naredilo bolj vesele, razumevajoče in dobrohotne.

V adventu se pripravljamo na Jezusov prihod. Adventa in božiča ni, če se v tem milostnem času ne srečamo z Jezusom otrokom.

Gospod, prosimo Te, da bi v tem milostnem času ti prišel k nam. Nič nam ne pomagajo vse naše priprave slovesnega obhajanja bogoslužja, če Ti ne prideš na pomoč

naši slabotnosti in nas ne obiščeš. Prosimo, pomagaj nam odpreti naša srca. Naj bo v ospredju tvoj način razmišljanja, tvoje čutenje. Veš, težko je razumeti tvoje besede: Usmiljenja hočem in ne žrtve. Morda si hotel s tem reči, naj pri obhajanju tvoje žrtve na križu, ki se posedanja pri vsaki sveti ma-

ši, ne pozabimo na ljubezen do bližnjega, ki se nadaljuje po maši.

Združeni v prošnji, te torej prosimo za darove Svetega Duha. Prosimo predvsem za dar veselja. Naj bomo ljudje, ki izžarevajo tvojo ljubezen. Da, veselje hodi skupaj z ljubeznijo; aktivno ljubeznijo do sočloveka in pasivno v trpljenju. Da, veselje je povezano z upanjem, ki ga pri sveti maši že okušamo. Upanje da nas ne boš zapustil. Da, postili se bomo, ko nam boš odvzet. Danes je nastopil čas, ko nam hudi duh trga ženina iz svoje srede. Radi bi bili s teboj na svatbi. Kjer si ti, je svatba. Toda tvoja svatba se včasih odvija v prostorih hleva. Veš, včasih nam zmanjka vere, da ti lahko svatbo prirediš kjerkoli - tudi v hlevu. Oprosti za vse trenutke, ko odidemo na svatbo v lepe sobane, pa brez tebe.

Sam si nas spodbudil, naj prosimo in nam bo dano. Zato je naša prošnja namenjena tudi za razumevajoče odnose, za dar življenja v drugega. S kakršno mero merite, s takšno se vam bo odmerilo, si dejal. Naša mera bo bolj tvoji podobna, če bomo razumevajoči z drugimi in s seboj.

Kar želiš da drug stori tebi, stori ti njemu. Naj torej dobrohotnost premaga maščevalnost in sovraštvo, in pridi, da nas rešiš ti, Kralj miru po rokah Device Marije. Amen.

Marko Sabotič

**Zaposlen zakonski par
je prihitel v trgovino
z igračami in razlagal
prodajalki:**

**»Ves dan sva zaradi
službe zdoma. Potrebujeva
nekaj, kar bi najino hčerko
razveselilo in jo za dolgo
časa zaposlilo ter ji vzelo
občutek osamljenosti.«**

**»Žal mi je,« se je
nasmehnila prodajalka,
»toda staršev pri nas ne
prodajamo.«**

Božji otroci smo!

Za konec: Epilog iz knjige ALI POZNAŠ OČETA?

TOMÁŠ ŠPIDLIK

Besedilo je vzeto iz dela ruskega škofa in pisca, ki ga častijo kot svetnika, Tihona Zadonskega (um. 1783), ki je naslovljeno *Duhovni zaklad*, zbran v svetu. »To je značilen primer 'kontemplacije narave': izhaja iz izkušnje stvari in dogodkov v svetu, in um se skuša ponovno dvigniti k Božjim skrivnostim, ki jih v njih moremo zreti kot živo ikono. V tem primeru nam je predlagano, naj premišljujemo o odnosu, ki ga vidimo v vzorni družini med očeti in otroki.«

Otroci se rodijo iz očeta: enako se kristjani, prenovljeni ljudje in Božji otroci po milosti, rodijo iz Boga. »Tistim pa, ki so jo sprejeli (luč - Kristusa, Božjega sina), je dala moč, da postanejo Božji otroci, vsem, ki verujejo v njeno ime in se niso rodili iz krvi ne iz volje mesa ne iz volje moža, ampak iz Boga« (Jn 1,12-13).

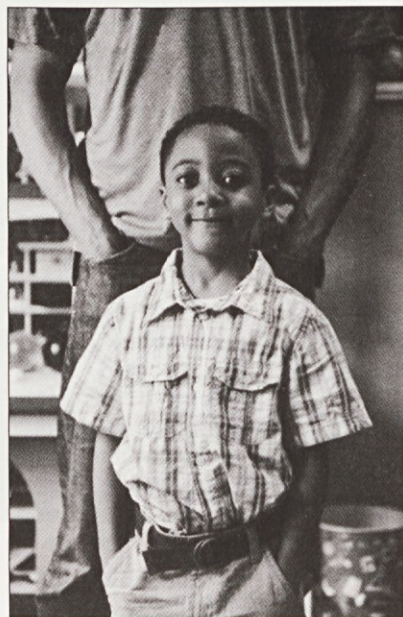
Otroci se rodijo iz očetovega semena: kristjani se rodijo iz vode in Duha, po Božji besedi in veri. »Po svoji volji nas je rodil z besedo resnice« (Jk 1,18). »Ker niste bili prerojeni iz propadljivega, temveč iz nepropadljivega semena, po Božji besedi, ki je živa in večna« (1 Pt 1,23).

Otroci se rodijo iz očeta po mesu, kristjani iz Boga po Duhu. »Kar je rojeno iz mesa, je meso, in kar je rojeno iz Duha, je duh« (Jn 3,6).

Pri otrocih odkrijemo očetov značaj in podobnost z njim; prav tako moramo pri kristjanih najti značaj in podobo nebeškega Očeta: biti morajo sveti, dobri, usmiljeni, blagi, potrpežljivi itd. Zato jim je rečeno: »Marveč bodite v vsem ravnanju tudi sami sveti, kakor je svet tisti, ki vas je poklical, saj je pisano: 'Bodite sveti, ker sem jaz svet'« (1 Pt 1,15-16). »Bodite usmiljeni, kakor je usmiljen tudi vaš Oče« (Lk 61,36).

Otroci poskušajo delati tisto, kar vidijo pri očetu: tako morajo tudi kristjani posnemati svojega nebeškega Očeta v vsem, v čemer zmorejo. »Posnemajte torej Boga, saj ste njegovi ljubljene otroci« (Ef 5,1).

Bog ne žali nikogar, zato tudi oni

ne smejo nikogar žaliti. Bog dela vsem dobro, zato morajo tudi oni vsem delati dobro. Bog odpusti grehe vsem, ki se skesajo: tako morajo tudi kristjani ljudem odpuščati grehe. Bog sovraži greh: enako morajo kristjani sovražiti greh in se ga izogibati. »Bog namreč hoče, da bi se vsi ljudje rešili in prišli do spoznanja resnice« (1 Tim 2,4): tako si morajo tudi kristjani v srcu želeti rešitve za druge, itd.

Oče ljubi svoje otroke in otroci ljubijo svojega očeta: tako tudi Bog ljubi kristjane in oni morajo iz srca ljubiti Boga kot svojega očeta.

Otroci ubogajo svojega očeta: enako morajo kristjani ubogati Boga, svojega Očeta. Otroci se izogibajo vsemu, kar bi moglo užalostiti njihovega očeta: enako se morajo kristjani držati daleč od vsega, kar bi užalostilo njihovega nebeškega Očeta, ki ga razžalosti vsak greh in zaničevanje kreposti.

Oče se ljubeče pogovara z otroki in otroci se prav tako ljubeče pogovarjajo z očetom: tudi Bog se z vernimi dušami ljubeče pogovarja po Svetem pismu, duše pa se z Bogom pogovarjajo v molitvi in za-

hvaljevanju. O, kako ljubezniv in sladek je pogovor med Božjo veličino in bednim človekom, ki je prah in pepel! »Gospod, kaj je človek, da skrbiš zanj, in sin človekov, da nanj misliš?« (Ps 144,3).

Oče najde v svojih otrocih veselje, oni pa najdejo v očetu tolažbo: tako se nebeški Oče veseli vernih duš in one se veselijo z njim. »Moje srce in moje meso vriskata k živemu Bogu« (Ps 84,3).

Ljubeči otroci kličejo rodnika 'oče' ali 'očka'! Tako kristjani Boga, zato ker ga ljubijo, kličejo 'Oče' in mu vzklikajo: »Aba, Oče!« (Rim 8,15). »Ker pa ste sinovi, je Bog poslal v naša srca Duha svojega Sina, ki vpije: Aba, Oče!« (Gal 4,6). Oče naš, ki si v nebesih!

Otroci za vse prosijo svojega očeta, vendar jim oče ne da vsega, ampak samo to, kar je potrebno in koristno; »kdo med vami bo dal svojemu sinu kamen, če ga bo prosil kruha? Ali mu bo dal kačo, če ga bo prosil za ribo? Če torej vi, ki ste hudobni, znate svojim otrokom dajati dobre darove, koliko bolj bo vaš Oče, ki je v nebesih, dajal dobro tem, ki ga prosijo« (Mt 7,9-11).

Otroci se do očeta obnašajo obzirno, ne storijo niti ne rečejo ničesar nespodobnega, temveč mu izkazujejo vsakršno spoštovanje: tako naj se obnašajo kristjani pred vsemogočnim in vsevidnim Bogom, s strahom in spoštovanjem, ničesar neprimernega naj ne rečejo niti naj ne pomislijo.

Oče misli na otroke, skrbi zanje in jih hrani: Tako Bog misli na kristjane, skrbi zanje in jih hrani s svojo besedo in z oživljajočim zakramentom (evharistijo). Otroci pred pastmi hudobnežev zbežijo v očeto varstvo: tako se tudi kristjan pred zasedami hudega duha in njegovih zlih služabnikov zateče v varstvo in zaščito nebeškega Očeta. »Oče, reši nas hudega« (Mt 6,13). Dosežejo svobodo in pojejo: »Bog nam je zatočišče in moč, pomoč v stiskah, vedno navzoča« (Ps 46,2).

Oče kaznuje otroke za njihove napake, vendar z ljubeznijo: prav tako Bog, nebeški Oče, kaznuje kristjane za njihove napake, ne z jezo, ampak z ljubeznijo. »Kogar namreč

Gospod ljubi, tega vzgaja, in tepe vsakega sina, ki ga sprejema. Ko vas vzgaja, zdržite, saj Bog ravna z vami kakor s sinovi. Kje je namreč sin, ki ga oče ne bi strogo vzgajal?« (Heb 12,6-7).

Dobri otroci se spravijo, priznajo svoje napake in izpovejo krivdo svojemu očetu: tako se kristjanom spodobi, da se spravijo, od srca izpovejo svoje grehe in zmote ter priznajo: »Dobro je zame, da so me zadele nadloge« (Ps 119,71). Oče kaznuje otroke, da bi postali pravični. »Bog nas vzgaja, da bi postali deležni njegove svetosti« (Heb 12,10).

Oče pripravi svojim otrokom dediščino: Bog pripravlja kristjanom nebeško dediščino. Oče izroči otrokom dediščino o pravem času: tako dá Bog, ko nastopi čas, kristjanom dediščino in jim tolažeče pravi: »Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta! Prejmite v posest kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta!« (Mt 25,34).

Dobri otroci se vsepovsod trudijo, da bi se dostojno obnašali, da ne bi na očetovo ime metali slabe luči: na isti način morajo kristjani živeti pred ljudmi, da bi Božje ime ne utrpelo škode. Oče je poveljčan in slavljen, če otroci vedno dobro živijo: tako je nebeški Oče poveljčan, ko kristjani živijo pobožno, vredno svojega poklica. K temu nas opominja Gospod: »Tako naj vaša luč sveti pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih« (Mt 5,16).

Ko otroci svojemu očetu izkažejo kakršno koli čast ali veselje - kar so mu dolžni kot svojemu rodniku, vzgojitelju in zaščitniku -, storijo izključno svojo dolžnost, sicer bi bili nehvaležni: tako kristjani tedaj, ko želijo napraviti zadovoljstvo nebeškemu Očetu, storijo svojo dolžnost in za to ne morejo imeti nobenega zasluženja; kar prejmejo od Boga, prejmejo zastonj. Saj Bogu na noben način niti z nobeno stvarjo ne moremo povrniti dobrin, ki smo jih prejeli v preteklosti in sedanjosti; pred njim ostajamo dolžniki.

Ko otroke kdo obrekuje pred očetom ali jih prizadene, se ne maščujejo sami, temveč se obrnejo na očeta in njemu prepustijo mašče-

vanje: enako se kristjani, ko jih kdo prizadene, ne smejo sami maščevati, temveč morajo obrniti pogled svojega duha k nebeškemu Očetu in njemu, pravičnemu sodniku, prepustiti maščevanje; njemu, ki pravi: »Moje je maščevanje, jaz bom povrnil« (Rim 12,19).

Oče se odreče neubogljivemu otroku, ki se ne poboljša niti po mnogih kaznih, odreče mu dediščino in ga pusti živeti po svoji volji: tako se nebeški Oče odreče nepoboljšljivim kristjanom, ki ga nočejo ubogati, izključi jih iz dediščine večnega življenja ter jim pusti, da živijo po svoji volji. »Toda moje ljudstvo ni poslušalo mojega glasu, Izrael ni maral zame. Zato sem ga poslal v zakrknjenost njih srca: naj hodijo po svojih načrtih« (Ps 81,12-13).

Oče ne kaznuje otrok, ki niso njegovi, četudi vidi, da ne ravnaajo prav: tako nebeški Oče pusti nekaznovane ljudi, ki niso njegovi pravi prijatelji, ki niso njegovi sorodniki, ki niso njegovi. »Če vi ne bi bili deležni vzgoje - in te so deležni vsi -, bi bili nezakonski otroci, ne pa pravi sinovi« (Heb 12,8).

Oče otroke kaznuje, vendar jih tudi tolaži: tako nebeški Oče kaznuje svoje otroke, prave kristjane, vendar jih tudi tolaži. »Če je prizadel bolečino, se bo usmilil po obilju svoje dobrote« (Žal 3,32). »Ko se v meni množijo vznemirljive misli, mi tvoje tolažbe razveseljujejo dušo« (Ps 94,19).

Premisli, o kristjan, in primerjaj, kakšen je Bog do kristjanov in kakšni bi morali biti kristjani do njega. Iz tega izhajata krščanska tolažba in radost:

1. V kako tesnem združenju in občestvu so pravi kristjani z Bogom! V takšnem kot otroci z očetom. »Mi smo v občestvu z Očetom in njegovim Sinom Jezusom Kristusom« (1 Jn 1,3). Kako velika in čudovita stvar, ki je um ne more dojeti.

2. Kako veliko in vzvišeno je dostojanstvo kristjanov! Nekaj velikega je biti otrok nebeškega Gospoda, večje kot biti plemič, veliko odličnejše kot biti sin cesarja. To osuplja tudi svetega apostola, ki pravi: »Poglejte, kakšno ljubezen nam je podaril Oče: Božji otroci se imenujemo in to tudi

EN SAM OČE IN VSI BRATJE

FRANÇOIS X. NGUYEN VAN THUÂN (17)

En sam kruh, eno samo telo

In Jezus je storil, da smo bili Cerkev.

»Ker je en kruh, smo mi, ki nas je veliko, eno telo, ker smo vsi deležni enega kruha« (1 Kor 10,17). To je evharistija, ki ustvarja Cerkev: evharistično telo, ki napravlja iz nas Kristusovo telo. Ali z janezovsko podobo: mi vsi smo ista trta z življenjskim sokom Duha, ki kroži v vsakomer in v vseh (prim. Jn 15).

Da, evharistija nas naredi eno v Kristusu. Ciril Aleksandrijski kliče v spomin: »Da bi nas zlil v edinstvo z Bogom in med nami in da bi nas zlil med seboj, je edinorojeni Sin ... iznašel čudovito sredstvo: po enem samem telesu, njegovem lastnem telesu, posvečuje verujoče v mističnem občestvu in jih dela istega telesa s sabo in med njimi.«

Eno smo: tisto 'eno', ki se udejanja v udeležnosti pri evharistiji. Vstali nas dela 'eno' s seboj in z Očetom v Duhu. V edinstvi, ki jo uresničuje evharistija in jo živimo v medsebojni ljubezni, more Kristus vzeti v roke usodo ljudi in jih povesti k njihovem resničnemu cilju: en sam Oče in vsi bratje.

Oče naš, naš kruh

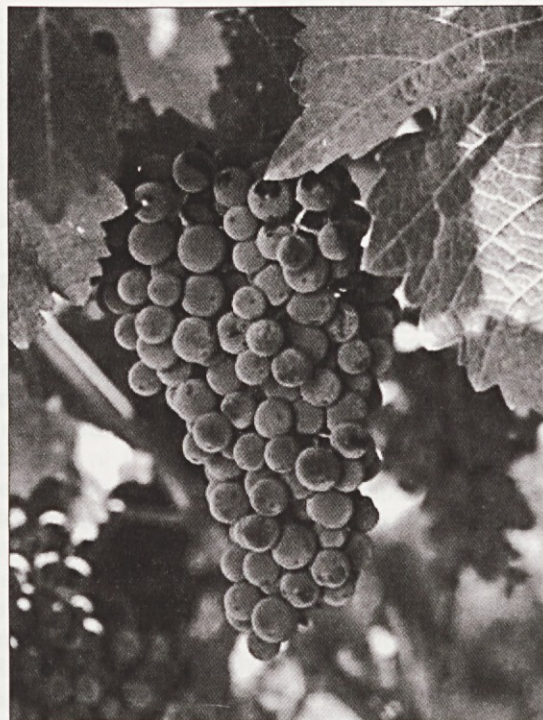
Če se zavedamo tega, kar stori evharistija, nam ta zavest takoj poveže dve besedi nedeljske molit-

ve: »Oče naš« in »naš kruh«. O tem priča prva Cerkev: »Bili so stanovitni (...) v lomljenju kruha,« pripovedujejo Apostolska dela (2,42). In kažejo takojšen odsev tega: »Množica teh, ki so sprejeli vero, je imela kakor eno srce in eno dušo. Nihče ni trdil, da je to, kar ima, njegova last, temveč jim je bilo vse skupno« (Apd 4,32).

Če sta evharistija in občestvo dva neločljiva vidika iste resničnosti, občestvo ne more biti samo duhovno. Poklicani smo, da svetu pokažemo občestvo, v katerem ni skupna samo vera, ampak zares delimo med seboj veselje in bolečino, imetje ter duhovne in gmotne potrebe.

Služba, ki jo opravljam v rimski kuriji v služenju pravičnosti in miru, me dela posebej občutljivega za to zahtevo. Nujno potrebno je pričevati, da je Kristusovo telo zares »meso za življenje sveta«.

Vsi vemo, da se je v dveh stoletjih, ki sta komaj minili, veliko ljudi, ki so čutili zahtevo po resnični družbeni pravičnosti, pa v okviru krščanstva niso našli jasnega in močnega pričevanja, obrnilo k lažnim upanjem. In mi vsi smo bili priča pravim tragedijam: nekateri so o njih samo slišali pripovedovati, drugi pa so za to

osebno plačali ceno.

V naših dneh se socialni problemi nikakor niso zmanjšali. Žal večji del svetovnega prebivalstva še naprej živi v najbolj nečloveški revščini. Že na vseh področjih se usmerjamo h globalizaciji, vendar to prinaša nevarnost, da se bodo problemi samo povečali in ne zmanjšali. Manjka pristno zedinjevalno počelo, ki bi združevalo tako, da bi osebe vrednotilo in jih ne naredilo za množico. Manjka univerzalno počelo občestva in bratstva: Kristus, evharistični kruh, ki nas dela eno v sebi in nas uči, naj živimo v skladu z evharističnim slogom občestva.

Kristjani smo poklicani, da bistveno prispevamo k temu. To so zelo dobro razumeli kristjani prvih stoletij. V *Didaché* beremo:

smo. Svet nas zato ne spoznava, ker ni spoznal njega« (1 Jn 3,1).

3. Če so kristjani Božji otroci, kakšno slavo bodo oblekli, ko se bodo pojavili kot takšni! Zemeljski vladar obleče svoje otroke v bleščeča škrlatna oblačila; kako sijajna in bleščeča oblačila bodo nosili Božji

otroci! »Ta bo z Božjo močjo, s katero si more podvreči vse, preobrazil naše bedno telo, tako da ga bo naredil podobno svojemu poveljčanemu telesu« (Flp 3,21). »Ljubi, zdaj smo Božji otroci; ni pa še razodeto, kaj bomo. Vemo pa, da mu bomo podobni, ko se bo razodel, ker ga bomo

gledali takšnega, kakršen je« (1 Jn 3,2). »Spomni se me, Gospod, z dobrohotnostjo do svojega ljudstva, obišči me s svojim odrešenjem, da bom videl srečo tvojih izvoljencev, da se bom veselil ob veselju tvojega ljudstva, da se bom ponašal s tvojo dediščino!« (Ps 106,4-5).

Konec

»Če delimo nebeške dobrine, zakaj ne bi delili tudi gmotnih dobrin?« Janez Zlatousti nas spodbuja, naj bomo pozorni na Kristusovo navzočnost v bratu, ko obhajamo evharistijo: »On, ki je rekel: 'To je moje telo,' ... in ki vam je s svojo besedo zajamčil resničnost stvari, je rekel tudi: česar niste storili najmanjšemu, niste meni storili.« Avguštin, ki se je tega spominjal, je v Hiponu blizu svoje stolnice sezidal *domus caritatis* - dom krščanske ljubezni. In sveti Bazilij je dal postaviti trdnjavo ljubezni v Cezareji. *Katekizem katoliške Cerkve* trdi: »Evharistija nalaga obveznosti v odnosu do ubogih: če naj v resnici prejmemo Kristusovo telo in kri, ki se dajeta za nas, moramo prepoznati Kristusa v najbolj ubogih, njegovih bratih (prim. Mt 25,40).«

Toda družbena vloga evharistije seže onkraj tega. Cerkev, ki obhaja evharistijo, mora biti tudi sposobna spremeniti krivične strukture tega sveta v nove oblike družbenosti, v ekonomske sisteme, kjer prevladuje smisel za občestvo in ne čut za dobiček.

Pavel VI. je skoval ta čudoviti program: »Narediti iz maše šolo duhovne globine in mirno, vendar zahtevno telovadnico krščanske sociologije.«

Jezus, kruh življenja, spodbuja, naj delamo, da bi ne manjkalo tistega kruha, ki so ga potrebni še mnogi: kruh pravičnosti in miru, kjer preti vojna in so kršene človekove pravice, pravice družine, pravice narodov; kruh prave svobode, kjer ni v veljavi prava verska svoboda, da bi bilo mogoče odkrito izpovedovati svojo vero; kruh bratstva, kjer ne priznavajo in udejanjajo čuta za vesoljno občestvo v miru in v slogi; kruh edinosti med še razdeljenimi kristjani, ki so na poti, da bodo delili med seboj isti kruh in isti kelih.

Velika hostija

Končujem s pripovedjo o nekih sanjah.

Sanjam o Svetem sedežu z vsemi njegovimi organi kot veliki hostiji, enem samem kruhu, ki je ponujen v duhovno daritev v osrčju Cerkve

VEM, DA NE ŽIVIM ZASE, ampak za veliko duš

Med nekim češčenjem mi je Jezus obljubil: **Dušam, ki se bodo zatele k mojemu usmiljenju, in dušam, ki me bodo slavile ter drugim pripovedovale o mojem usmiljenju, bom ob smrtni uri izkazal svoje neskončno usmiljenje.**

Moje Srce trpi, je rekel Jezus, ker celo izvoljeni ne razumejo, kako veliko je moje usmiljenje; njihovo obnašanje je nekakšno nezaupanje. Kako zelo to rani moje Srce! Spomnite se mojega grenkega trpljenja in, če ne verujete mojim besedam, verujte vsaj mojim ranam.

Nobenega giba, niti kretnje ne napravim po svoji volji, saj sem vezana milosti. Stalno mislim na to, kar je Jezusu ljubše.

Med nekim premišljevanjem o pokorščini sem zaslišala besede: **Pri tem premišljevanju govori duhovnik posebej zate. Vedi, da sem si izposodil njegova usta. Prizadevala sem si z največjo pozornostjo poslušati in vse ohraniti v svojem srcu kot pri vsakem premišljevanju. Duhovnik je spregovoril besede, da poslušnega človeka napolnjuje božja moč - saj, če si pokorna, ti celo odvezam tvojo slabost in ti namesto nje dam svojo moč. Čudim se, da duše nočejo narediti te zamenjave z menoj. Gospodu sem rekla: »Jezus, ti razsvetli mojo dušo, ker tudi jaz zelo težko razumem te besede.«**

Vem, da ne živim zase, ampak

za veliko število duš. Vem, da meni podarjene milosti niso samo zame, ampak tudi za duše. Jezus, globine tvojega usmiljenja so se izlile v mojo dušo, ki je brezno same bede. Jezus, zahvaljujem se ti za vse milosti in deležnosti pri križu, ki mi jih daješ v vseh trenutkih življenja.

Na začetku duhovnih vaj sem na stropu kapele videla Gospoda Jezusa, pribitega na križu, ki je z veliko ljubeznijo gledal na sestre, vendar ne na vse. Na tri sestre je Jezus gledal s strogim pogledom. Ne vem

kot velike zadnje večerje, z Marijo, Materjo Kristusovega telesa, in s Petrom, ki opravlja svojo službo edinosti v službi vseh. In mi vsi skupaj z njima kakor žitna zrna, ki pustijo, da jih meljejo zahteve občestva, da bi sestavljali eno samo telo, v polnosti solidarni in v pol-

nosti razdajani kot kruh življenja za svet, kot znamenje upanja za človeštvo.

En sam kruh, eno samo telo. *O res mirabilis! ... Nec laudare sufficis!* - O čudoviti dar! Ni prehvaliti mogoče!

Dalje prihodnjič

vzroka za to, vem le to, kako strašno je srečanje s takim pogledom, ki je pogled strogega sodnika. Ta pogled ni zadeval mene, a kljub temu sem otrpnila od groze; ko to pišem, še vsa drhtim. Jezusu si nisem upala spregovoriti niti ene same besede, moči so me zapustile in mislila sem, da ne bom zdržala pri govoru. Naslednji dan sem videla vse tako kot prvič in drznila sem si izreči besede: »Jezus, kako veliko je tvoje usmiljenje.« Tretji dan se je znova ponovil ta pogled, poln dobrote do vseh sester, razen do tistih treh. Opogumila sem se iz ljubezni do bližnjega in sem rekla Gospodu: »Ti, ki si samo usmiljenje, kakor si mi sam rekel, iskreno te prosim z močjo tvojega usmiljenja, milostno se ozri na te tri sestre. Vendar pa, če to ni v skladu s tvojo modrostjo, te prosim za zamenjavo. Naj bo tvoj blagi pogled v mojo dušo zanje, a tvoj strogi pogled v njihove duše zame.« - Tedaj mi je Jezus rekel: **Moja hči, zaradi tvoje iskrene, velikodušne ljubezni jim podeljujem velike milosti, čeprav me za to ne prosijo, pač pa zaradi tebi dane obljube.** V tem trenutku je s svojim usmiljenim pogledom objel tudi tiste tri sestre. Ob pogledu na božjo dobroto mi je spričo velikega veselja srce začelo hitreje utripati.

Ko sem ostala pri adoraciji od 9. do 10. ure, so bile navzoče še štiri sestre. Ko sem se približala oltarju in začela premišljevati trpljenje Gospoda Jezusa, je strašna bolečina preplavila mojo dušo zaradi nehvaležnosti premnogih, ki živijo v svetu. Posebej pa me je bolela nehvaležnost od Boga izvoljenih oseb - nemogoče si je to predstavljati ali pa primerjati. Ko sem spoznala to grozno nehvaležnost, se mi je zdelo, kot da mi poka srce. Zapuščale so me telesne moči, padla sem na obraz in izbruhnila v krčevit jok. Kolikorkrat sem pomislila na veliko božje usmiljenje in na nehvaležnost ljudi, tolikokrat je moje srce presunila bolečina in spoznala sem, kako zelo to rani presveto Srce Jezusovo. Z gorečim srcem sem obnovila svoje darovanje za grešnike.

Z veseljem in z verno sem položila usta na kelih bridkosti, ki ga vsak dan prejemam pri sveti maši. To je

delček, ki mi ga je Jezus za vedno določil in ga nikomur ne bom predala. Neprestano bom tolažila predobro evharistično Srce. Na strunah svoje ga srca bom igrala pesmi hvalnice, trpljenje pa je njihov nadvse očarljivi zvok. Skrbno bom zaznavala, s čim morem danes razveseliti tvoje Srce.

Dnevi življenja niso enolični. Ko črni oblaki prekrijejo sonce, se bom kakor orel skušala prebiti skozi oblake in drugim pokazati, da sonce ni ugasnilo.

Slutim, da mi bo Bog dovolil nekoliko odgrniti zaveso, da zemlja ne bi dvomila o njegovi dobroti. Bog ni podvržen zatemnitvi ali spremembi; vekomaj je eden in isti. Njegovi volji se ne more nič ustavljati. V sebi čutim neko večjo moč od človeške, čutim pogum in moč po milosti, ki je v meni. Razumem duše, ki trpijo proti vsakemu upanju, saj sem na sebi izkusila ta ogenj. Toda Bog ne daje trpljenja, ki bi presegalo moči. Pogosto sem živela v upanju proti vsakemu upanju in dvignila sem svoje upanje vse do popolnega zaupanja v Boga. Naj se z menoj zgodi, kar je določil od vekomaj.

Splošno načelo

Bilo bi zelo grdo, če bi redovnica v trpljenju iskala ugodnosti.

Kaj sta naredila milost in premišljevanje iz največjega hudodelca! Ko umira, ima veliko ljubezni. - »Spomni se me, ko boš v raju.« Iskreno kesanje takoj spremeni dušo. Duhovno življenje je treba živeti resno in iskreno.

Ljubezen mora temeljiti na medsebojnosti. Če je Gospod Jezus zame izpil kelih bridkosti do dna, potem prav tako tudi jaz, njegova nevesta, sprejemam vse bridkosti v dokaz svoje ljubezni do njega.

Kdor zna odpuščati, ta si pripravlja veliko božjih milosti. Kadar koli pogledam na križ, iskreno odpuščam.

Občestvo z dušami smo prejeli pri svetem krstu. Smrt tesneje poveže vezi ljubezni. Drugim sem dolžna vedno pomagati. Če bom dobra redovnica, ne bom koristna le svojemu redu, ampak vsej domovini.

Gospod Bog daje svoje milosti

na dva načina: z navdihovanjem in z razsvetljenjem. Če Boga prosimo za milost, nam jo da, če jo želimo sprejeti; da bi jo pa mogli sprejeti, je potrebna samoodpoved. Ljubezen ni v besedah ali čustvih, ampak v dejanjih. To je dejanje volje, dar oziroma podarjanje. Razum, voljo in srce - te tri zmožnosti moramo vaditi med molitvijo. V Kristusu bom vstala, vendar moram prej v njem živeti! Če se ne ločim od križa, se v meni razodeva evangelij. Vse moje pomanjkljivosti izpopolnjuje v meni Jezus - njegova milost, ki neprestano deluje. Presveta Trojica mi v polnosti podeljuje svoje življenje po darovih Svetega Duha. Tri božje osebe prebivajo v meni. Ko Bog ljubi, ljubi z vsem svojim bitjem, z vso močjo svojega bitja. Če me je Bog tako vzljubil, kaj naj potem storim jaz - njegova nevesta?

Med nekim nagovorom mi je Jezus rekel: **V izbranem grozdu si sladka jagoda. Želim, da bi bil sok, ki kroži v tebi, dodeljen drugim dušam.**

Med renovacijo sem na berilni strani zagledala Gospoda Jezusa v belem oblačilu, opasanega z zlatim pasom in s strah vznemirjajočim mečem v roki. To je trajalo, dokler niso sestre začele obnavljati zaobljube. Tedaj sem zagledala nepojmljivo svetlobo. Pred njo sem uzrla bel oblak v obliki tehtnice s skodelami. Medtem se je približal Jezus in položil meč na eno skodelo tehtnice, ta pa se je z vso težo spustila na zemljo, skoraj se je dotaknila. Medtem so sestre obnovile zaobljube. Zagledala sem angele, ki so od vsake sestre vzeli nekaj v zlato posodo - bila je podobna kadilnici. Ko so od vseh sester to zbrali in posodo položili na drugo skodelo tehtnice, je ta takoj pretehtala prvo z mečem. Ta trenutek se je v kadilnici dvignil plamen, ki je vzplamenel z vsem žarom. Takrat sem iz svetlobe zaslišala glas: **Vrnite meč na njegovo mesto, daritev je večja.** V tem trenutku nas je Jezus blagoslovil in videnje je izginilo. Sestre so že prejemale sveto obhajilo. Ko sem prejela sveto obhajilo, je moja duša navdala tako velika radost, da je ne znam opisati.

Dalje prihodnjič

NIKOLAJ, škof umrl ok. 350

6. december

SILVESTER ČUK

Prvi datum, ki si ga premnogi otroci zapomnijo, je 6. december, god sv. Miklavža, kakor pravimo sv. Nikolaju, ki je bil v 4. stoletju škof v mestu Mira v Mali Aziji (današnji Demre v Turčiji). Na predvečer svojega godu hodi ta svetnik - kakor otroci v svoji nedolžni preprostosti verujejo - s svojim spremstvom, angeli in parkeljni, od hiše do hiše in prinaša pridnim otrokom darila, porednim pa šibe. Marsikje god svetega Miklavža porabijo za dan krščanske dobrodelnosti: z materialnimi darovi se spomnijo zapuščenih, revnih in osamljenih otrok. Tudi v naših družinah bi lahko otrokom ob takih priložnostih odpirali srca za potrebe ljudi, ki živijo okrog nas.

Kako da je ta svetnik postal tak prijatelj otroških src? Prav veliko zgodovinskih podatkov iz njegovega življenja ni, več nam o njem povedo pristrčne legende. Trdno je dejstvo, da je bil Nikolaj škof v Miri, kjer je v visoki starosti umrl okoli leta 350, potem ko se je z drugimi škofi udeležil koncila v Niceji leta 325. Pobožnim staršem se je rodil potem, ko sta bila že dolgo poročena in sta izgubila upanje na potomce. Bila sta dobra in usmiljena človeka, odprta za reveže. Sin Nikolaj (»zmaga ljudstva« pomeni njegovo ime) ju je v tem posnemal. Ko sta mu starša zapustila lepo premoženje, ga je razdelil med reveže, sam pa je postal redovnik. Ko je v Miri umrl škof, so se verniki po goreči molitvi odločili: tisti duhovnik, ki bo naslednje jutro prvi stopil v cerkev, naj bo novi škof. To je bil Nikolaj. Svojim vernikom je hotel biti v vsem zgled, zlasti v dobrodelnosti. Ko je nastopil škofovsko službo, so kristjane v rimski državi še preganjali in tudi sam je bil zaradi vere v ječi. Kmalu po smrti so ga ljudje začeli častiti kot svetnika. Zaradi svoje dobrote je

postal priprošnjik v vseh mogočih življenjskih stiskah. Po legendi je priskrbel primerno doto trem dekletom, ki so bile obubožane in bi zabredle v sramoto, tako pa so se lahko pošteno poročile.

Sveti Nikolaj je eden najbolj češčenih svetnikov vzhodne Cerkve; bolj kot njega častijo le Mater božjo. V carski Rusiji so svetnikov spomin slavili z dvema praznikoma: 6. decembra, ko je spomin njegove smrti, in 9. maja, ko je spomin prenosa njegovih posmrtnih ostankov. Leta 1086 so namreč pomorščaki iz italijanskega mesta Bari v Miri ukradli njegove zelo češčene relikvije in jih prenesli v svoje mesto, kjer so še danes (Italijani mu pravijo »san Nicola di Bari«).

Za svojega zavetnika ga častijo mornarji, brodarji in splavarji. Prve cerkve njemu v čast so postavljali ob vodah. Ljubljanska stolnica, ki je posvečena sv. Nikolaju, je bila prvotno cerkev ljubljanskih ribičev in čolnarjev. Na Slovenskem je temu ljubljenu svetniku posvečenih največ cerkva - okoli 200. V mnogih so naslikani prizori iz legende o njegovem življenju.

V prejšnjem stoletju se je skoraj po vseh slovenskih pokrajinah utrdilo miklavževanje - obhod

Miklavža s spremstvom na predvečer svetnikovega godu. Kmalu po drugi svetovni vojni so oblastniki Miklavža pregnali in namesto njega iz Rusije pripeljali Dedka Mraza. Zadnja leta se lepi običaj miklavževanja marsikod obnavlja.

Ime Nikolaj je povsod, posebno pa v Rusiji, zelo pogosto, pri nas so poleg Nikolaja in Miklavža znane še druge oblike: Niko, Niki, Miko, Mikec, Miček - Nikolaja, Nika, Nikica.

Mož je sedel na vlaku.

Na vsaki postaji je pogledal skozi okno, prebral ime postaje in zastokal. Po štirih ali petih postajah ga je sopotnik zaskrbljeno vprašal:

»Vas kaj boli? Tako strahovito stokate.«

Vprašani ga je pogledal in odgovoril:

»Pravzaprav bi moral že izstopiti. Neprestano se vozim v napačno smer. Toda tu je tako prijetno toplo.«

+

»Ali ni to breme zate pretežko?« so vprašali fanta, ki je na svojem hrbtu nosil bolnega brata. »To ni nobeno breme; to je moj brat,« je ogorčeno odvrnil fantič.

Udarite pastirja, to je, umažite škofa ...

»Bodite poslušni svojim predstojnikom; zakaj oni čuvajo nad vašimi dušami kot talci, ki bodo odgovor dajali.« (Hebr 13,17)

ŠKOF GREGORIJ ROŽMAN 12. decembra 1943 v ljubljanski stolnici

Vberilu iz lista Hebrejcem, ki ga Cerkev bere na god sv. Nikolaja, spoznavalca škofa, opozarja sv. Pavel škofo in vernike na njihove dolžnosti. Verniki: poslušni bodite predstojnikom - škofom, »ravnajte se po njih veri« - škofje pa? Čujte nad dušami. Varuhi, čuvarji jim morajo biti, da ne zaidejo v zmote in grehe; pastirji, ki prav vodijo zaupano jim čredo, pri tem pa se naj zavedajo, da bodo za to svojo službo Bogu odgovor dajali, verniki pa naj jim s poslušnostjo in pokorščino to odgovornost olajšajo.

Vam, dragi verniki, je božja Previdnost v najtežjih časih, kar jih je naš narod doživel, postavila za škofa mene, brez mojih zaslug in proti pričakovanju. Služba škofa: čuvati in voditi vaše duše, je vedno težka, a v teh časih stokrat

težja, in verjemite mi, da me teža škofovskega križa silno tare in me v duši žge zavest težke, pretežke odgovornosti.

Škof je postavljen na vidno mesto - na svetilnik, vsi verniki ga vidijo in opazujejo, sodijo ga dobri verniki, vdani in poslušni, pa tudi nasprotni in sovražni ga sodijo in obsojajo. Izpostavljen je kritiki, pravični in krivični.

Kako v teh zmedenih razmerah sodijo mene, vašega škofa, eni kakor drugi, veste le predobro. Slišite te sodbe in obsodbe: da sem največji izdajalec, da pomagam tujcem uničevati lastni narod. Kaj vse so govorili in zatrjevali o meni! Videli so me v fašistični uniformi, npr. na pogrebu fašistkinje Arielle Rea, drugič zopet v uniformi nemškega generala, ko sem pomagal voditi napade na

komuniste na Goriškem in Notranjskem, drugi zopet so me videli na Bledu v razgovorih in posvetih z nemškimi oblastmi, kako bi bolj gotovo zatrli Slovence, drugi zopet so me istočasno videli v Zalogu s puško, in to v času, ko nisem prestopil niti praga svoje sobe, kaj šele svoje hiše. Na gorenjsko stran, odkar smo v vojski, nisem prišel dalje kot do stare mitnice na Celovski cesti ...

Ne bi o tem govoril, da me niso verniki sami prosili, naj vendar proti tem klevetam kaj rečem. Doslej tega nisem storil, saj nisem bil užaljen, niti jezen, niti me ni bolelo, če sem slišal nove laži. V teh težkih časih mi je v zabavo neverjetno živahna domišljija nekaterih ljudi in še bolj neumnost tistih, ki so te izrodke domišljije verjeli, in še kako verjeli! In morda še verjamejo.

Bral sem v tem času liste sv. Pavla, tega najbolj gorečega in najbolj svetega škofa, in sem videl, da so njega Korinčani prav tako klevetali in obsojali. Kaj jim je odgovoril? *»Meni je prav malo mar, da me sodite vi ali človeško sodišče ... Gospod je, ki me sodi«* (1 Kor 4,3 in 4). Za škofa ni merodajno in odločilno, kako ga ljudje sodijo - od ljudske sodbe ni in ne bo odvisna njegova večna usoda. Gospod Jezus je sodnik, ki bo sodil škofa in vernike, mene in vas. Njegova sodba nam mora biti mar, ne pa ljudska. Sv. Pavel prav tam pravi, da je škof služabnik Kristusov in oskrbnik božjih skrivnosti. Bog bo škofa sodil, ali je bil v svoji službi zvest, ali je bil zvest služabnik Kristusov, ali je zvesto oskrboval božje skrivnosti. In sodba božja bo veljala. - Verniki pa boste sojeni o tem, ali ste škofove nauke poslušali, sprejemali in po njih živeli ali ne! O tem bo vaš odgovor.

S sv. Pavlom si upam reči: *»Nič tega, kar mi očitajte, nimam na vesti, vendar s tem še nisem opravičen, sodil me bo Gospod.«* Z mirno vestjo, ne da bi se bal vsevednega Sodnika, si upam trditi, da po moji krivdi, po mojem sodelovanju in stikih z raznimi oblastmi ni bila nikomur hiša požgana, nikomur imetje izropano, nihče zaprt ali

poslan v taborišče, nihče umorjen, pač pa sem - hvala Bogu - mogel marsikoga rešiti iz ujetništva, tudi smrti, in po posredovanju sv. očeta so bile mnoge notranjske vasi ohranjene, ki so bile že določene za požig.

Žal, da nisem mogel v vseh sto- in stoterih slučajih uspeti, v katerih so me za pomoč prosili ljudje vseh slojev in vseh naziranj. Trdno upam, da mi večni Sodnik, ko bo na meni gotovo našel marsikaj graje vrednega, ne bo očital izdajstva nad lastnim narodom.

Dasi se sv. Pavel pred Korinčani ni maral zagovarjati, ker je imel to za nespametno, je končno le moral odgovarjati svojim klevetnikom in je ob koncu svojega zagovora zapisal: *»Postal sem nespameten, vi ste me prisilili.«* (2 Kor 12,11) Kako prisilili? Nasprotniki Pavlovi so s svojimi klevetami uspeli, da so vzeli Pavlu pri Korinčanih ugled in spoštovanje, tako da je bila nevarnost, da ga ne bodo več poslušali in ne sprejemali več njegovih nauk. Tu pa je sv. Pavel nastopil za svojo službeno čast, za ugled svojega apostolskega poslanstva in pokazal vso lažnivost in zahrbtnost nasprotnikov in naštel dovolj podobno, kaj vse je storil, žrtvoval in pretrpel za vernike po toliko deželah, kjer je oznanjal Kristusov nauk, in tudi med Korinčani. Tako je sv. Pavel prisilil nasprotnike k molku, vernike pa prepričal, da njihovim lažem niso več verjeli. To je storil sveti Pavel ne za svojo osebno čast, ampak za ugled svoje apostolske službe, da je mogel še naprej uspešno širiti kraljestvo božje tudi v Korintu.

In glejte, za to gre danes tudi pri nas! Malo mi je mar, kako kdo sodi ali obsoja mojo osebo; ne bi se zmenil za to, niti besedice bi o tem ne govoril, najmanj še na tem svetem kraju, a tu gre za ugled in čast škofa, ki je za pastirja in učenika postavljen. Namen nasprotnikov ni ogrditi mojo neznatno osebo, ki je brez pomena, ampak ogrditi službo škofovo, vzeti iz vaših src spoštovanje do škofa, da ga ne bi več poslušali, da bi odklanjali njegove nauke, se ne dali več od njega voditi v verskih

in nravnih zadevah, ne več voditi po potu božje resnice in božje volje v srečno večnost.

»Udaril bom pastirja in razkropile se bodo ovce črede.« (Mt 26,31) Te besede starozaveznega preroka uporablja tudi Kristus zase in za apostole in njihove naslednike. Udarite pastirja, to je, umažite škofa, prignusite ga vernikom, da se bodo obrnili od njega, ga zaničevali kot narodnega izdajalca, kot protinarodnega sluga tujih oblastnikov itd., pa se bo čreda razkropila in lahko jo bo ropati in učiti.

Tako škofa oklevetajte, potem pa naj govori, kar hoče, saj ga nihče več poslušal ne bo, nihče mu ne bo verjel. Tedaj bi se z vami, verniki, zgodilo ono strašno, o čemer beremo pri preroku Izaiju, ki ga je Bog poslal k njegovemu narodu, a narod, četudi je poslušal njegove besede, mu ni verjel. Bog mu je naročil:

»Oslepi temu ljudstvu srce in zamaši mu usta in zatisni mu oči, da kje ne vidi s svojimi očmi in ne sliši s svojimi ušesi in ne čuti s svojim srcem in se ne spreobrne in ga ne ozdravim.« (Iz 6,10)

Tega se bojim, to me skrbi, da bi moje ljudstvo, kateremu sem za učenika in pastirja dan, ne postalo takšno; da bi imelo oči, pa ne videlo; da bi imelo ušesa, pa ne slišalo in ne razumelo, da bi imelo srce, a ne čutilo - o mnogi so že taki postali - in Izaiju napovedal na vprašanje, doklej bo ljudstvo tako zaslepljeno:

»Dokler ne bodo mesta pustota brez prebivalca, in hiše brez ljudi in dežela zapuščena puščava« (ibid. 11). Ali ne gremo takemu opustošenju že naproti?

Moja službena dolžnost, od Boga mi naložena, je, da vam oznam resnico, pa naj bo komu prav ali ne, da preganjam temo zmot in laži in prižigam luč božjih resnic, da vam sveti na poti življenja. To moram delati zvesto, če ne, bom poklican na strog odgovor, bom obsojen pred sodnim stolom božjim.

Ukaz imam od Boga: Pojdi in uči ... kakor apostoli. In še posebno danes, ko se širi toliko zmot, velja božji ukaz Izaiju: *»Vpij in ne*

jenjaj!« (Iz 58,1) In ne smem se strašiti tistih, ki mi zaradi tega grozijo z mučenjem in smrtjo.

Vpiti in klicati moram, prilično ali neprilično, in zavračati zmote. Ne zmot, ki so pred sto, petsto ali tisoč leti begale vernike, ne zmot, ki so morda nevarne v Franciji ali Španiji, ampak zavračati moram zmote, ki so danes nevarne slovenskim vernikom, ki danes motijo glave in srca slovenskega naroda.

In ta nevarna zmota je brezbožni komunizem. Vpiti, klicati in učiti moram, da bi slovenski ljudje vsaj k pravi pameti prišli in se rešili pogina, če že nočejo sprejeti vsega jasnega in rešilnega nauka Cerkve.

V to me sili ljubezen do vas in do vsega naroda. In ta ljubezen, ki ima korenine v božji ljubezni, me sili, da dolžnost učenja vršim tudi tedaj, če bi moral še toliko trpeti. Pripravljen moram biti in sem! S sv. Pavlom vam ponovno zatrjujem:

»Jaz pa bom prav rad vse žrtvoval, tudi samega sebe popolnoma žrtvoval za vaše duše, tudi če bi me vi tem manj ljubili, čim bolj vas ljubim.« (2 Kor 12,15)

Bogu sem se dal na razpolago, rad žrtvujem sebe in svoje življenje za narod, da bi ga Bog ohranil v sveti veri. Če bo Bogu všeč, bo to moja žrtev sprejel - vnaprej bodi njegova volja česčena. Že ko sem duhovnik postal, sem se Bogu daroval v službo svojega naroda, ne zaradi svojih osebnih koristi, ampak za večno zveličanje duš, med katere me bo božja volja postavila. V tem smislu želim in hočem do zadnjega diha delati, moliti in trpeti, zlasti pa učiti in vedno zopet učiti, ker je to prva in glavna dolžnost škofova.

Da satan in njegovi pomočniki tudi v bodoče ne bodo mirovali, kot doslej niso, to vem, saj je tako napovedal Gospod Jezus sam, da bodo vse hudo zoper nas lažnivo govorili zaradi njegovega imena - tega se ne bojim. Bojim se samo za vas, da bi vas satanove laži ne zapeljale in bi vi vaše duše pogubili. To me skrbi in zato trpim.

Z božjo pomočjo hočem - in moram - vztrajati na mestu, kamor me je Bog postavil. In do zadnje-

ga bom isto učil in opominjal. Naj pride tudi to, kar mi grozijo: naj me na kose razsekajo ali pa, kar ljubljanske komunistke želijo, da me na Kongresnem trgu živega zažgo - do zadnjega bom trdil in učil, da je brezbožni komunizem največje zlo in najhujša nesreča za slovenski narod.

In ko že več govoriti ne bom

mogel, se mi bo iz umirajočega srca še dvignila poslednja prošnja, tista, ki jo za svoj narod vsak dan ponavljam: *»Razsvetli, Gospod, zaslepljene, da spoznajo časno in večno nesrečo, v katero jih peha brezbožni komunizem, da se obrnejo in spreobrnejo. Privedi jih, Gospod, nazaj k resnici in v božje kraljestvo!«*

SKRBI ŠKOFA ROŽMANA

Sejalec, 5.10.1946 *

Pod tem naslovom poroča slovenski ameriški nabožni list AVE MARIA sledeče:

Tole so besede, ki mi jih je v začetku junija tega leta povedal škof Rožman: »Sami si morete predstavljati skrbi, ki me noč in dan tarejo. Ne radi moje osebe! Že davno sem se popolnoma izročil Bogu v žrtev za zveličanje duš. Pa naj bo tudi krvava žrtev, kaj za to! Ali naj godrnjam, ko Bog sprejme mojo ponudbo in vzame kot žrtev za zveličanje tistih duš, katerim me je sam za pastirja postavil? Naj stori, kar je Njemu prav!

Silne skrbi mi pa povzročata dve drugi zadevi. Prva so naši begunci. Če ne bo možna v doglednem času vrnitev v domovino, - kaj bo z njimi? Saj ljudje iz resnično svobodoljubnih držav kar ne morejo razumeti razmer pod totalitarnimi režimi. Naše

begunstvo lahko še dolgo traja. Jasno pa je, da dolgotrajno življenje v begunstvu mora precej teh ljudi bolj ali manj demoralizirati.

Druga skrb, nič manjša, to so verniki in duhovniki, ki so ostali doma. Tam je nevarnost še večja. Tudi papežev zastopnik, ki je razmere že dobro spoznal, vidi vso nevarnost, kakor jo vidim jaz. Mladini, bolje rečeno: otrokom - grozi najhujše. Izpostavljeni so moralni pokvarjenosti in sovražstvu do vsega božjega. Verouka dejansko ni več, morda na deželi še redkokje. Ob nedeljah gre mladina na udarniško delo od pol sedmih zjutraj do poldne. Torej za mašo ni časa. Popoldne pa za nagrado ples, da tudi k popoldanski pobožnosti ne more.

* *Sejalec, taboriščni špirografirani tednik v Senigalliji*

Modrec Susja je takole rekel:

»V prihodnjem svetu me ne bodo vprašali, zakaj nisem bil Mojzes. Vprašali me bodo, zakaj nisi bil Susja? Ne bodo me vprašali, zakaj nisem dosegel tiste popolnosti, kot so jo dosegli največji in najmogočnejši verniki naše vere. Vprašali pa me bodo, zakaj nisem dosegel tiste stopnje popolnosti, ki jo je Bog določil meni. Vprašali me bodo, zakaj nisem postal to, kar bi v resnici moral in mogel postati.«

LOVRANSKI FORUM O ŠKOFU ROŽMANU

Medškofijski odbor za kulturo (MOK), ustanova slovenske Cerkve, je v dneh 4. in 5. aprila 2008 organiziral v hrvaškem mestu Lovran VI. forum pod geslom *Resnica vas bo osvobodila – škof Rožman in njegov čas*, kot smo poročali že lani. Prvi od govornikov je bil filozof Gorazd Kocijančič, ki je imel esej o zgodovini pod naslovom *O biti preteklega*. Za njim so govorili še dr. Stane Granda, dr. Spomenka Hribar in dr. France M. Dolinar. Kocijančič je dobil nekega dne na mizi v knjižnici, kjer dela, Kocbekovo pismo škofu Rožmanu, ki se mu je zdelo tako zanimivo in aktualno, da je posvetil ves svoj esej samo njemu. Najprej je Kocbekovo pismo prebral, potem pa ga analiziral v dolgem filozofskem razmišljanju. Njegov esej začena takole:

Delam v knjižnici, na oddelku, kjer se hranijo rokopisi. Nekako je treba živeti. In včasih je lepo. Recimo to zimsko jutro, ko je zu-

naj še tema in v pisarno stopam skozi majhno čitalnico, ki jo je opremil Jože Plečnik. Sprehodim se, prižigam luči. Počasi. Pustim, da portrete mož, umrlih pred stoletji in desetletji, obsijejo šibke namizne svetilke. Pogledam skozi okno. V oranžni svetlobi uličnih luči se na drevju leskeče ivje. Vonj po pergamentu in starem papirju je gost. Čisto sam sem. Res? Čutim, da je zrak, vroč od gretja, mesto duhov preteklosti. V polmraku je na meji strašljivega, ki daje varnost. Svet teh prikazni je vznemirjujoč in pomirjujoč obenem. Izključim alarm, ki je ponoči varoval dragocene rokopise pred tatovi in ognjem. V zavest mi prihaja, da iz sladke indifferene sanj stopam v svet resničnosti, dobrega in zla, svet možne nesreče. Skupnost skrbi za to, kar je bilo in se je ohranilo, sam postajam služabnik njenih vrednot. Vstopam v svet zgodovine, v katerem vselej že sem.

Tudi na moji mizi se od časa do časa znajde kaj zanimivega.

Recimo tole jutro Ms 1421, del zaupščine Edvarda Kocbeka. Spet zgodovina, čeprav še skoraj vrela. Nekdo je potreboval mapo z dvema pismoma, naslovljenima na škofa Gregorija Rožmana. Nič čudnega. Po razveljavitvi povojnega procesa zoper njega je jasno: ta zgodba se na Slovenskem vleče in očitno lahko še danes spodbudi predstave, ob katerih se eni smejiijo, druge postane strah, »ljubezen pa joče«, kot bi rekel Peter Abelard.

Ob jutranji kavi se zaspano izgubljam v pripisu k prvemu pismu - pravzaprav pisemskemu osnutku. Datiran je »V Ljubljani, 30. oktobra 1942« in se (malce skrajšan) glasi takole:

»Prevzvišeni! To pismo je bilo napisano že v začetku oktobra. Dogodki, ki so sledili po 13. oktobru, so preprečili, da Vam nismo pisma odposlali. Hkrati pa so ti dogodki sprožili stvari, mimo katerih ne moremo in jih zato omenjamo v pripisu tega pisma.

Smrt dr. M. Natlačena je ponovno potegnila črto med slovenskimi katoličani. Ob tej priliki se je znova pokazalo, kako del katoličanov vede vodi borbo z najnižkotnejšimi sredstvi izdajanja, z organiziranjem državljanske vojne, z ostudnim izrabljanjem vere in Cerkve in z izkoriščanjem slepe vdanosti ljudstva cerkveni in politični avtoriteti. Po drugi strani pa so se znova izkazali tisti katoličani, ki so zavestno ohranili svoje versko prepričanje in neomajno zvestobo narodu ter se na temelju tega pridružili slovenski narodno osvobodilni borbi, ki naj doseže osvoboditev slovenskega naroda, njegovo suverenost ter pravo, demokratično ureditev. V tej novi ločitvi ste se Vi, prevzvišeni, s svojim političnim govorom na grobu dr. M. Natlačena in s cerkvenim govorom na praznik Kristusa Kralja ponovno in očitno postavili v prvo skupino katoličanov. Zlasti iz Vašega prvega govora, ki se ga je poslužilo celo politično časopisje in ga izrabilo, jasno razbiramo, da ali zaradi nepoznanja razmer nevede in nehote govorite stvari, ki niso v skladu z resnico, ali pa v strahotni zaslepljenosti pod

vpilivom Vaše okolice tako hote govorite, da z napačnim navajanjem dejstev branite tako imenovano Belo gardo ter jo krepite in s tem seveda hote ali nehote pomagata širiti državljansko vojno, ki jo je zanetila Bela garda. ... (...) ...

Vašemu govoru odločno nasprotuje delo nekaterih katoličanov, delo belogardističnih delavcev in voditeljev, ki v imenu Cerkve in v imenu KA delajo popolnoma drugače. To Vam lahko dokazujejo primeri, navedeni v gornjem pismu, in primeri, ki so tako živi pred nami. Ali veste, prevzvišeni, da franciškan prav v imenu KA pošilja mladino z okupatorjevo pomočjo na deželo, kjer se bojuje za 'vero', ne na apostolski, ampak na oborožen način? Ali veste, da kaplan Vukšinič v Devici Mariji v Polju patroljira ponoči s puško na rami in da ljudje govorijo o njem: 'Ponoči hodi s puško naokoli, podnevi pa s sv. hostijo?' Ugotavljamo dalje, da je več naših vernih in poštenih aktivistov padlo prav po izdajstvu in ovadbi članov KA. Ali veste, prevzvišeni, da je med belogardisti veliko članov KA in da ti ljudje moré in mučijo v imenu KA? In kaj rečete o delovanju duhovnikov, kot n.pr. Glavač, Škrbec in drugi? Rok teh duhovnikov se drži kri, in sicer kri ljudi-katoličanov, ki so v borbi za narodno osvoboditev žrtvovali vse od premoženja do življenja. Kaj boste rekli k temu, prevzvišeni, da so bili katoliški akademiki tisti - med njimi zagotovo tudi člani KA -, ki so bili pri blokadah v vojašnicah in kazali okupatorju slovensko mladino, da jo je ta potem odpeljal v italijanska taborišča in na Rab, kjer umira od lakote? Vprašajte jih iz oči v oči, ali so to delali ali niso. In kaj rečete k masovnim denunciacijam za denar in službe? Kaj rečete za denunciacije po hišah in ulicah? K javnemu pozivanju k ovadbam v 'Slovincu' in 'Slovenskem domu' - v časopisih, ki sta pod nadzorstvom duhovščine? Kaj boste rekli k temu, ko katoliški moške, oblečeni v italijanske uniforme in za italijanski denar izdajajo in more zavedne Slovence, se vozijo po deželi v nemških in italijanskih avtomobilih in kažejo na cele družine kot izdajalce?

Kje je tukaj laž? Ali lažejo deset-tisoč Slovencev oči, ušesa, misli? Prevzvišeni, ali Vi res vsega tega nič ne vidite? Vprašajte in terjajte točen odgovor, dokler je še čas, da se strahotno izrabljanje vere zaustavi in zajezi srd ljudstva, ki bo nekoč moral maščevalno prekipeti, če se to ne prepreči.... (...) ...«

Do tu branje Kocbekovega pisma škofu Rožmanu, ki so ga imeli organizatorji za tako važnega, da je bil tema uvodnega in najdaljšega referata. Zato je čudno, da je časnikarka Ksenja Hočevar v svojem senzacionalističnem poročilu o lovranskem forumu to pismo popolnoma ignorirala, da ga ni niti omenila.

Objavljamo samo začetek njegovega dolgega filozofiranja:

* * *

Ta pisemski osnutek me predstavlja v nekoč. Je sled zgodovine. (Recimo. Seveda malce preskakujem. Premalo sem kritičen. Če bi bil zgodovinar, bi moral preveriti, ali je sploh pristen. A četudi ne bi bil, bi bil sled neke druge zgodovine ...)

Denimo, da se ne motim in je pismo pristno. Ko ga berem, ga razumem. Seveda le deloma, nepopolno. A zdi se mi, da se v osnovi ne razlikuje od pisma, ki bi bilo napisano danes. Da bi ga razumel, moram pač poznati jezik in to, kar sotvori izkušnja življenja. Prebiti čas mi omogoča preseči časovno zamejenost moje biti. Nekaj se je dogajalo prej. Bilo je. Isti prostor, šlo je za isti prostor. Ljubljana. Devica Marija v Polju. Rab. Bit, čeprav prebita. Ista bit. Isti prostor. Kakšna hiša manj. Isti prostor, drug čas, čas pred menoj. Zlahka si to predstavljam. Svet, preden sem stopil vanj, preden sem se rodil. Isti svet. V nekaj desetletjih sem ga toliko spoznal, da lahko v osnovi razumem to, kar se je dogajalo prej. Telesa pred mojim telesom, misli pred mojimi mislimi. Telesa, ki porajajo naša telesa, misli, ki porajajo naše misli.

In o čem govori ta sled? O nečem tujem in znanem obenem. Ljudje so na sočasno dogajanje gledali tako in drugače, tako kot zdaj mi. Njihova

videnja so se razlikovala, saj so jih vodili različni interesi in strasti. Temeljila so – tako kot danes – v različnih metafizičnih in družbenih nazorih. V raznih osebnih lastnostih in brezosebnih ideologijah – ter eksplzivni mešanici obojega.

Ta zapis je zgodovinski vir. Nekaj mi govori o nečem drugem, kar se je zgodilo. Sled morebitnega ali umišljenega izdajstva, sled realnega umora, sled sovražnosti in denunciacij, sled krvi in lakote... Kar se je v tistem času dogajalo ali ravno kar zgodilo. Seveda tako kot vsak vir to izraža s posebne perspektive. Dogajanje se zdi očitno posredovano s samo angažiranostjo subjekta pisave, z njegovim razumevanjem sveta, njegovo politično odločenostjo, njegovo osebno ambicijo v najširšem pomenu besede. Podobno velja za naslovnika. Četudi je pismo prebral, si je mislil svoje – ker je dogajanje razumel drugače. Ob branju takoj opazimo, da sam Kocbek svojega pogleda ni razumel le kot subjektivno oceno situacije, ampak – v nasprotju s predpostavljeno percepcijo naslovnika – kot izrekanje »stvari, ki so v skladu z resnico. Domnevam lahko, da je naslovnik pravkar minule dogodke razumel podobno.

To pismo je tako sled tega, kar se je dogajalo. Neko videnje. Toda – toliko izkušenj že imam s tem, kako se stvari godijo, toliko sem že slišal in prebral o tem času, ki je predhodil mojemu rojstvu za dobri dve desetletji, toliko indoktrinacij sem že prestal in toliko sem se jih znebil, da razločno vidim, kako je to videnje enostransko. Pismo je napisano iz očitnega ognjevitnega interesa, angažmaja in zavzetosti – in zato sumljivo. A kako naj to zatrdno vem? Včasih je strast slaba popotnica in velja *sine ira et studio*, drugič pa ravno ognjeviti interes, četudi se načelno zavzema za stvar, ki se bo pozneje izkazala za blodnjava (taka je brez dvoma pri Kocbeku v nenavedenem delu pisma precej slepa zaljubljenost v komunistično Sovjetsko zvezo), vseeno vidi stvari, ki jih mirna zaslepljenost noče zagledati, čeprav so očitne ... In vendar tako pošiljatelj kot prejemnik pisma sta bila vpeta v isto dogajanje. Nekaj

DUHOVNIK MARJAN

Zbral in zapisal MARKO KREMŽAR (8)

Po Družini

se je godilo. Lahko izvem, kaj se je res godilo? Kaj je dejansko bilo?

Gledam pismo – zaspano – in mislim. Vprašanje, ki sem si ga zastavil, se – ločeno od svojega povoda – dotika bistvenega vprašanja o zgodovini...

In tako dalje in tako dalje. Kot rečeno, so gornje vrstice samo začetek 28 strani dolgega filozofskega razglabljanja, ki ga ne moremo objaviti v celoti. Kdor vsaj malo pozna slovensko polpreteklo zgodovino, ugane, zakaj povzroča to pismo Kocijančiču toliko problemov. Ker to Kocbekovo pisanje še danes razume tako, kot ga je pisal Kocbek pred 66 leti, ko so se partizani borili za Stalina in hoteli, da bi Slovenija postala sovjetska. Koliko stvari se je od tedaj že spremenilo! Pomislimo, kakšne cilje so imeli komunisti takrat in kaj so njihovi nasledniki danes! Samo verniki doma, ki mislijo tako, kot misli in jih predstavlja MOK, ne opazijo te spremembe. Samo oni še danes berejo Kocbeka v istem ključu, kot je pisal on pred 66 leti. Ne vedo, da je Kocbek že pred 33 leti spoznal komunizem in grenko obžaloval, da je bil partizan.

O tem, kaj mislimo o važnem zgodovinskem Kocbekovem pismu nekdanji begunci, pa drugič.

Stane Snoj

Ribiči so bili na morju,
ko je nastal velik vihar.

Prestrašeni so odvrgli vesla
in začeli prositi nebo, naj se
jih usmili. Čoln je vihar nesel
vedno dalje od obale. Tedaj
se oglasi star ribič:

»Zakaj smo odvrgli vesla?

Molimo in veslajmo – samo
tako se bomo lahko rešili!«

Pripoved Ane Rode dopolnjuje dogodek, o katerem je pripovedovala gospa Angela Borštinar Aleševa, zapisala pa ga je gospa Mara Homan Pleškova iz Carapachaya pri Buenos Airesu. Takole pripoveduje:

»Bili smo že od marca okupirani po Nemcih. Že takoj v začetku, takorekoč prve dneve so nam zadali hud udarec, kateremu je potem sledilo še sto in sto podobnih in hujših udarcev. Odpeljali so nam vse duhovnike in ostale inteligente. Duhovnike so zaprli v Škofjeve zavode v Št. Vidu, jih silno poniževali in nato izgnali v Srbijo. Na Gorenjskem smo ostali takorekoč sirote, pustili so le nekaj starih in bolnih duhovnikov. Več mesecev smo bili brez vsake duhovne oskrbe. Takrat je bil naš narod še tako veren, da je bila največja nesreča, če je kdo umrl nepreviden. Tudi za tistega, ki ni bil preveč veren. Skratka, pri nas je bil na smrt bolnemu človeku bolj zaželen duhovnik kot zdravnik.

Lahko si vsakdo predstavlja, kakšen udarec je bil za naš narod. Vendar včasih, ko nihče ne pričakuje, pride rešitev kakor po čudežu. Ne vem, s čim si človek zasluži tako srečno smrt, kot ti starčki in bolniki, katerim je mlad duhovnik Marjan Kremžar, kot rešilni angel prinesel sveto popotnico. Tvegati je svoje življenje, ker je prekorajčil mejo med ozemljem okupiranim po fašistih in ozemljem okupiranim po nacistih. Kdor je poznal takratne razmere, bi to imel za blaznost. Okupator je bil takrat absoluten vladar položaja. Že samo zbiranje v gručah je bilo prepovedano. Več kot tri osebe skupaj so že vzbujale sum.

Kljub temu se nas je nekaj deklet, ki smo bile predčasno obveščene, zbralo pri cerkvi na Routhah pri Radomljah. Bila je nedelja in smo tam pričakale g. Kremžarja. Med drugimi smo bile tam dve sestri Detelovi, moja sestra Fran-

Duhovnik Marjan Kremžar

cka in jaz. Na hitro se nam je predstavil in takoj prosil, da obvestimo starčke in bolnike, da jih bo spovedal in obhajal. Potem smo se hitro razšli.

Eno noč je prenočil pri nas v hiši v Srednjih Jaršah pri Domžalah št. 24. Med tem, ko je bil pri nas, sem jaz obvestila nekaj starih ženic, ki so prišle drugi dan k maši, ki jo je imel g. Kremžar v naši hiši. Vse je spovedal in obhajal. Po maši sem šla s kolesom na Rodice, kjer je bila zelo bolna ga. Grbec, mati sedmih otrok. Povedala sem njej in domačim, da je tu duhovnik, ki je pripravljen, da jo spove in obhaja. Bilo je precej riskirano, ker so bili Nemci stalno za petami. Kljub temu so bili veseli in ga pričakovali.

Ko sem odpeljala od hiše, se je g. Kremžar v spremstvu nekega fanta (Vinka Pucka), ki ga je stalno spremljal, bližal hiši. Ko smo se srečali, sem jaz samo pokimala, ne da bi stopila s kolesa in s tem dala znak, da je dobrodošel in da ga pričakujejo. Potem je odšel v Mengeš in ga nisem več videla. Vendar mi je to ostalo v lepem spominu.

Sledeče pričevanje g. Rudolfa Ribnikarja se nanaša deloma na

čas po opisanih dogodkih v okolici Mengša in Domžal:

»Bilo je zadnje dni avgusta leta 1941. Vračal sem se z dela iz Kranja v Tržič. Na cesti od Nakla proti Podbrezjam dohitim člana Fantovskega odseka Podbrezje v družbi neznanega moškega, katerega mi predstavi kot g. Marjana Kremžarja, duhovnika iz Ljubljane. Lep kos poti smo pešali, govorili o vojni, okupaciji, posebno pa o verskih razmerah. Nato on povzame besedo in razloži, kaj ga je napotilo na Gorenjsko: 'Ustanovili bomo mašno zvezo za Gorenjsko, ker nimate duhovnikov'.

Bil je četrtek, pravi da je že precej pripravljeno in da bo v nedeljo dopoldne skupen sestanek v gostilni pri Laknerju na Kokrci. Pridite ali pa pošljite kakšno zanesljivo osebo. Poslal sem mladega akademika.

Naročil je: 'Pojdite v Dekliški dom predilnice, recite sestram, katere oskrbujejo dom, da bo jutri zjutraj, to je v petek, pri njih sv. maša. Naj obvestijo še sestre v Rokodelskem domu in v otroškem zavetišču na Skali.' Ker je bilo v Dekliškem domu prvo nadstropje zasedeno od policije in straža pri vhodu, kaj naj rečem, kaj iščem? Ker si nisem mogel ničesar domisliti, grem naprej v Rokodelski dom, saj je isti red sester in naj one torej sporočijo tja. Tu so bile druge ovire. Fantje so me oblegali, da nisem mogel govoriti sam z nobeno sestro. Torej naprej na Skalo, kjer je bil tudi naš prosvetni dom Naš dom. Tukaj pa je bilo upisovanje v Kärnten Volksbund, nov naval, upravljanje, itd.

Slednjič se mi posreči stik z neko sestro. Naročim vse, tudi naj poizvedo za ostarele in bolehe, katere bo duhovnik obiskal in jim podelil sv. zakramente. Med njimi je bil tudi devetdesetletni Meršol, ki je po par dnevih nato umrl. Tako se je tu vse dobro izteklo.

Pride nedelja, odposlanec gre na Kokrico in ko se vrne, mi pride povedat, da ni bilo nič. Vse je bilo zasedeno od Gestapa. Izdano. Od te nedelje do sedmega decembra je ostalo tako. Ta dan sedmega

decembra sem šel k sorodnikom v Velesovo. Takrat smo že imeli policijsko uro. Ob desetih zvečer nekdo potrka na vrata. Bil je mežnar, zasopel, mudilo se mu je naprej, hiti, da je duhovnik v cerkvi, greste lahko k spovedi in zjutraj ob šestih k sv. maši. Bojazen, pomisleki, strah in.... gremo.

Spovednik ni bil nihče drugi kakor Marjan Kremžar, oblečen kot kak hlapec z ovratnikom iz zajčje kože in štolo. Zjutraj ob šestih, bil je osmi december, je imel sv. mašo s pridigo. Tema pridige: Ninive, pokora, molitev in izdajstvo Judeža Iškarjota. Koliko gorja in trpljenja povzroča izdajalec in kakšno je njegovo končno plačilo. Končno je trikrat rekel, rotil – ne izdajati, ne izdajati, ne izdajajte. Amen.«

Pripoved Rudolfa Ribnikarja preneha v pričetku decembra. Kako in kje je Marjan Kremžar preživel božične praznike v trdi zimi tistega leta, ni zapiskov. Vemo pa, da je malo pred tragičnimi dogodki obiskal vas Dražgoše.

Ena najhujših nacističnih represalij nad slovenskimi ljudmi se je zgodila v Dražgošah januarja 1942. Čeprav so Nemci kot odgovor na partizanske akcije požgali Rašico že jeseni prejšnjega leta in vse prebivalce izselili, so komunisti s svojimi izzivalnimi podvigi 'iz propagandnih razlogov' nadaljevali. Po spopadu s partizani 9. januarja so nacisti Dražgoše požgali in razrušili do tal, postrelili 56 neoboroženih vaščanov, 81 pa izselili. Nacistični teror je bil, kot tolikokrat, tudi v tem primeru, posledica brezobzirne komunistične revolucionarne taktike.

V pismu, ki ga je pisal tedanji visokošolec Peter Markeš iz Barcelone Francetu Kremžarju z datumom 2. maja 1950, beremo, »da je bil pokojni g. Marjan nekaj dni pred katastrofo v Dražgošah. Tudi sem slišal, da je bila večina pobitih teden dni prej pri spovedi in obhajilu.« Čeprav pravi Markeš, da »se mu zdi«, da je o teh rečeh slišal, njegovo pripovedovanje sovпада s spomini, ki so ostali živi po sinovi smrti v Kremžarjevi družini.

Zaenkrat ni mogoče ugotoviti, kdaj se je duhovnik Marjan prvič vrnil s svoje dušnopastirske poti po Gorenjski. Vsekakor je ob tej priložnosti obiskal poleg škofa Rožmana tudi domače, kjer je omenil nekaj svojih doživetij, med temi tudi, kako »se je šel zdravnika.«

Bolnico na Golniku so kot vse podobne ustanove sicer prevzeli Nemci, a osebje, predvsem sestre redovnice, je bilo slovensko. Z eno od sester se je Marjan domenil, da mu bo omogočila obisk slovenskih bolnikov. Res se je nekega dne pripeljal s kolesom k zadnjim vratom bolnišnice mlad mehanik, ravno pred časom, ko je bil redni obhod zdravnikov, ki so od postelje do postelje pregledovali bolnike. Čakala ga je sestra in ga spremila v sobico, kjer je mehanik privlekel iz žepa zlato obrobljena očala, nataknil belo zdravniško haljo, se počesal, si obesil okrog vratu stetoskop in pred sestro je stal drug človek. Pod videzom, ki ni vzbujal pozornosti, je bil duhovnik pripravljen za obisk bolnikov.

Ker so bili v sobah pomešani nemški in slovenski bolniki, je moral biti Marjan silno previden. Sestra ga je spremila do prve sobe, katero so pravkar zapustili zdravniki in Marjan je pogumno stopil skozi vrata. Sklonil se je k vsakemu bolniku posebej. Če je bil ta Nemec, ga je malo pretipal, zmajal z glavo pa stopil k drugi postelji. Slovencem je tiho zaupal, da je duhovnik. K nekaterim se je na posteljo vsedel, kdor je hotel, ga je spovedal in obhajal, sicer pa je rekel kako spodbudno besedo in stopil k naslednjemu.

Ko je slišal, da je uradna zdravniška 'vizita' zapustila sobo pred njim, se je tudi on pomaknil za njimi. Tako je obiskal vse bolnike. Ko je svojo nalogo opravil, se je vrnil v sobico, kjer ga je čakala sestra in se pred njo spet prelevil v mehanika, sedel na kolo in izginil pred nosom nemške straže.

Ko se je odpravljal Marjan na Gorenjsko drugič, je storil to iz domače hiše v Mostah. Ker je zdaj pot že poznal, ni maral vodnika. Prosil pa je brata Franceta, naj bi mu pomagal nositi čez mejo

V MEDŽUGORJU SEM ODKRIL SVOJE 'MARIJANSKE GENE'

Z upokojenim župnikom za Slovence po svetu, gospodom PAVLOM URŠIČEM, smo se pogovarjali v medžugorskih prazničnih dneh kar v Medžugorju. Zvedeli smo za vse bogastvo in razčiščene probleme, ki jih nosi ta zvesti Božji služabnik v svoji plemeniti duši. Želi le to, da ga imenujemo kar ata župnik.

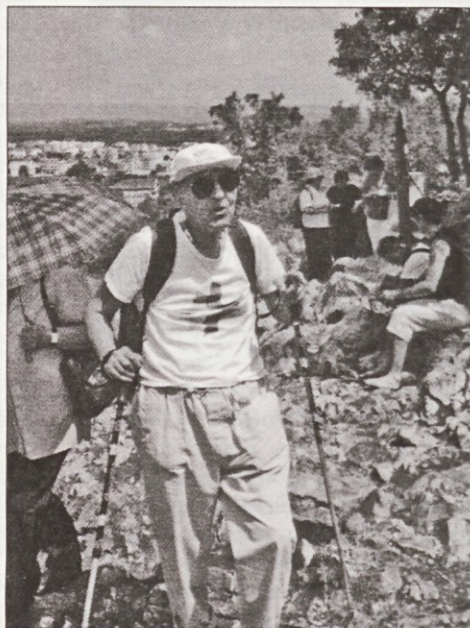
-Gospod žu..., ne, ata župnik, zakaj ste prišli v Medžugorje za 28. obletnico Marijinih prikazovanj, saj je na obletnico vedno prav velika gneča?

Zato, ker je ta znameniti junijski datum po Božji predvidnosti vpleten v moje življenje. Pred 80 leti sem 24. junija prijel na svet. Moja mama, tudi rojena 24. junija, me je kot dar od Boga prejela za svoj 30. rojstni dan. Potem sem se na znameniti 24. junij 1981, torej na dan Marijinega prvega prikazovanja, s težkim srcem iz svobodne zahodne Evrope za stalno vrnil domov za železno zaveso.

In glej presenečenje, glej tolažbo! Prav na ta dan mi je iz hercegovskih daljav v pozdrav zasijala veličastna zvezda Danica, znanilka miru in duhovnega prerorenja za ves svet.

Se našeti datumi slučajno ujemajo? Ne, zakaj pri Bogu ni nič naključnega, vse je načrtovano. Marija, vi, jaz, kdorkoli. Pomeni, da sem rojen pod »srečno zvezdo Marijo«. Zato sem se prišel Bogu in Mariji zahvaliti za svojih 80 let življenja, saj sem se podobno kot Janez Krstnik, ki tudi goduje 24. junija, na nek način že v materinem telesu srečal z Marijo.

- To je pa zares zanimivo, na

Župnik Pavle Uršič v Medžugorju

kakšen način ste se z Marijo srečali že pred rojstvom?

Ja, že moja mama je bila predana članica Marijine družbe v župniji Semič in zato globoko prežeta z marijansko duhovnostjo. Poleg tega mi je pripovedovala, kako je ugledna in bogata Novomeščanka vzela za moža Tonija Žvana, Špančevega iz Srednje vasi v Bohinju, siromašnega fanta brez beliča v žepu, ker je opazila, kako pobožno vsak dan moli rožni venec. Pri njenem bratu, kovaču in gostilničarju Gorupiču v Novem mestu, se je potem izučil za

kolo. Ker so takrat tudi Italijani že uvedli policijsko uro, je bilo treba izrabiti za pot čez mejo čas od mraka pa do desete ure, ko ni smelo biti nikogar več na cesti.

Ata in mama sta Marjana pokrižala, Franceta pa, ki se bo kmalu vrnil, je ata le potrepeljal po rami in brata sta odšla v noč. Ure so tekale in domači so v skrbeh čakali, kdaj se vrne France s sporočilom, da je šlo vse po sreči. Nastopila je že policijska ura, sina pa še od nikoder. Oče je v skrbeh gledal na uro pa miril ženo in najmlajšega sina, ko zazvoni telefon. Bila je italijanska kvestura. Klicali so očeta. Najprej so hoteli vedeti, če ima res dva sinova z imeni Marjan in France. Ko je to potrdil, so mu rekli, naj pride takoj na policijo, kjer imajo njegova dva sinova zaprta, ker sta hotela skrivaj čez mejo.

Oče je vprašal, kako naj pride na kvesturo, ko pa je policijska ura, a je dobil pojasnilo, naj kar gre in če ga med potjo aretirajo, ga bodo tako ali tako privedli tja. Ves v skrbeh je oče Kremžar odšel sredi noči iskat sinova. Ženo in sina, ki sta ostala doma, je zdaj skrbelo za vse tri.

Proti pričakovanju pa so nedolgo za tem zunaj zarožljala vrtna vrata in oče se je vrnil s svojima izgubljenima sinovoma, ves vesel in nasmejan. Medtem, ko so čakali očeta, je Marjan prepričal italijanske policiste, da z bratom nista tihotapca, marveč, da je on duhovnik, ki gre na skrivaj delovati v kraje, kjer brezbožni Nemci preganjajo vero in vernike ter da ga brat le spremlja na poti do meje. Italijani so oba pregledali od nog do glave in sklenili, da mu verjamejo. Morda je pomagalo, ker so bili tudi sami katoličani in vsaj nekateri od njih do svojih nemških zaveznikov niso gojili posebnih simpatij.

Ko je prišel na kvesturo oče Kremžar, ga je italijanski oficir, ki je imel vso stvar v rokah, najprej resno pokaral, da ne pazi dovolj na svoja sinova. Ali ne ve, da se na takih poteh podajata v smrtno nevarnost? Oče je bil dovolj moder, da se ni izgovarjal na polnoletnost svojih sinov, ampak je na

policistovo zahtevo obljubil in podpisal, da bo od zdaj bolj pazil nanju in da sprejema nase vso odgovornost za njuno nadaljnjo vedenje.

Medtem je mama od samega

veselja pripravila še enkrat majhno večerjo, Marjan je prespal tisto noč doma, drugo jutro pa je bil že na Gorenjskem, to pot brez bratove pomoči.

Dalje prihodnjič

kovača, zato ga je v času med obema vojnama poznala in spoštovala vsa Bela krajina.

Kot dolgoletni župnik v rojstni župniji mojega starega ata sem odkril vzrok njegove marijanske pobožnosti: v župnijski kroniki je opisano bogato duhovno življenje bratovščine sv. rožnega venca. Teh svojih marijanskih korenin, 'DUHOVNIH GENOV', sem se v polni meri začel zavedati šele tukaj v Medžugorju. Bogu in Mariji hvala za to.

- Ste me kar prepričali, ata župnik, čeprav prvič slišim o 'marijanskih genih'. In kako ste, rojeni pod srečno Marijino zvezdo in z Njenimi geni, prehodili 80 let življenja?

Najrazličnejši plemeniti ljudje so me vse življenje usmerjali in vodili po Marijini poti, za kar jim bom vso večnost iz srca hvaležen.

Poldrugi mesec po rojstvu sta me starša nesla na Šmarno goro - stanovali smo v župniji Šentvid nad Ljubljano in me tam gori v Marijinem svetišču izročila v Njeno varstvo. Potem sta me starša kot predšolca vpisala v Marijin otroški vrtec pri šolskih sestrah Krekove gospodinjske šole v Zgornji Šiški. Kot gimnazijec sem bil sprejet v dijaško Marijino kongregacijo, kot bogoslovec pa sem postal ud Marijine kongregacije slovenskih duhovnikov in bogoslovcev. Nekateri smo se takrat na skrivaj pridružili Marijini legiji ter zvesto molili vsakdanjo 'kateno'. Končala se je z Marijinim slavonspevom. Sedaj sem že več desetletij član Marijinega dela, na kar gledam kot na povzetek vsega dosedanjega marijanskega v Cerkv. Taka je torej moja osebna izkaznica, moja identiteta, s katero upam kmalu odpotovati v 'nebeški Mariapoli'.

- Hvala, a ne misliva še na vaše odpotovanje! Raje se preseliva v naše ljubo Medžugorje. Kaj menite vi o tem, kar se tam dogaja, po vsem tem, kar ste prestali v svojem življenju.

Kakor sem vam že na začetku omenil, sva z Marijo, Kraljico miru, na področje Jugoslavije prišla na isti dan, torej 24. junija 1981. Naslednje

leto me je na njena prikazovanja večkrat opozoril moj prijatelj Miha, ki je bil pilot in je tja dol prevažal romarje z vsega sveta. Podaril mi je celo brezplačno letalsko karto do Sarajeva.

Poleti 1983 sem se res nastanil v Medžugorju, nedaleč od tamkajšnje župnijske cerkve. Pri večerji v prenočišču me je s prvo informacijo nagovoril hišni gospodar, zidarski mojster: »Velečasni, Góspa nam je naročila

brat', ki je prej zaklel najmanj stokrat na dan, zdaj ne preklinja več »tvoju majku i tvog Boga«, je to skoraj večji čudež od Góspe same.

Naslednje leto sem prenočeval neke v Bijakovičih. Zgodaj zjutraj me je prebudil glas gospodinje: »Velečasni, ajte, dižite se, ak' ćete vidjeti Majku Božju!« In res, na vrhu Križevca se je ob prvem svitu namesto običajnega križa videla velika bela silhueta žene. Prav tako so

molitev in post. Jaz se od takrat dalje dvakrat na teden postim ob kruhu in vodi. In še to vam povem, tukaj že dve leti noben moški ne preklinja.« No, sem si rekel, če se nek zidar ob 12-urnem garanju na peklensko vročem hercegovskem soncu že toliko časa tako posti in - še več - če nek 'južni

me o Njeni navzočnosti prepričali od notranjega veselja žareči obrazi romarjev. Še najbolj pa tista značilna mila Marijina navzočnost, ki jo še danes občutim na vsakem koraku v tej od Boga blagoslovljeni pokrajini.

- Vendar moramo obiskovalci Medžugorja velikokrat poslušati

ugovore raznih nejevernih Tomažev, če z nami načenjajo pogovor o Medžugorju. »Ja, saj, Cerkev še ni sprejela Marijinih prikazovanj za verodostojna!«

To je prazen bla-bla-bla. Cerkev jih je še kako 'sprejela'! Žal tem dvomečim Tomažem ni jasno, kaj in kdo je Cerkev. Več kot 99% Cerkve sestavlja t.i. *»Božje ljudstvo, ki potuje iz sedanjega veka v prihodnji«*. Tako piše v pokoncilski konstituciji o Cerkvi. In manj od 1 % jo sestavljajo t.i. *»služabniki Cerkve«*. Prvi med njimi je papež kot *»servus servorum«* - služabnik služabnikov, svojih škofov in duhovnikov, ki so t. i. hierarhija ali uradna Cerkev.

Marijo so torej že prve dneve prikazovanj priznale in sprejele najmanjše celice Cerkve - družine vidcev. Kmalu za njimi jih je sprejela večja župnijska družina sv. Jakoba z duhovnikom na čelu. In od takrat dalje so se na kraj prikazovanj začele zgrinjati vedno večje množice raznih ver, a večinoma krščanskih vernikov z vsega sveta. Med njimi je mnogo marijansko uglašanih duhovnikov, in tudi škofi. Koliko milijonov romarjev se je v več kot 28-ih letih tu zbralo, približno ve povedati vodena župnijska kronika.

Vatikanski pokoncilski dokument o Cerkvi izjavlja: *»Celota vernikov, ki imajo mazičenje Sv. Duha, se v verovanju ne more motiti«* (II. pogl. Božje ljudstvo, T12, Verski čut). Torej, če kje, potem Cerkev v Medžugorju že dobrih 28 let vrši svoje najodličnejše poslanstvo: oznanja Božjo besedo, množično obhaja evharistično bogoslužje, množično spoveduje kot nikjer na svetu, zbira mladino, med njo prebujajo nove duhovne poklice, uvaja in pogloblja družinsko molitev in sploh časti Mater Cerkve Marijo. Kaj še hočete več?

Nad vsem tem dogajanjem pa bedi skrbno oko pristojnega mostarskega škofa, ki s svojo kritično distanco očetovsko ljubeče skrbi, da ne bi šlo do kakšnega neljubega pretiravanja, dokler ne bo najvišja oblast uradne Cerkve izrekla svoj

'DA'. In še dalje: pokojni splitski nadškof Franjič je že pred leti izrekel svoj osebni 'DA', ko je evropskim škofom med srečanjem na Dunaju povedal: *»V naši Jugoslaviji je medžugorska Kraljica miru za dvig pastore storila v treh letih več kot vsi mi škofje z duhovniki vred v tridesetih!«*

Rad bi opozoril še na neko zanimivo značilnost Medžugorja. Kakor v Lurdu in Fatimi je tudi tukaj Marija najprej nagovorila nemočne otroke, preko njih pa preproste kmečke ljudi z dežele z bogato versko preteklo-

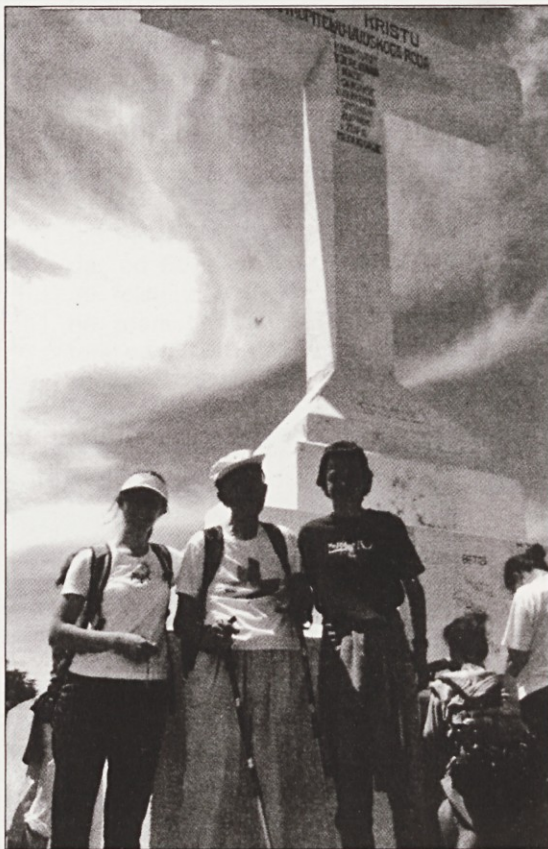
- Ja, hvala, dobro ste vse to razložili. Vendar se bojim, da se bo kljub vsem nespornim argumentom še vedno našel kdo, ki bo imel večne pomisleke o pristnosti Marijinih prikazovanj. Kaj bi takemu svetovali?

Naj naprej 'pospravi' po svoji vesti, naj opravi dobro spoved! Vsekakor je premalo priti v Medžugorje iz neke turistične radovednosti. Treba je napraviti prvi korak in nekako vstopiti v to duhovno dogajanje. Nagovori naj Boga, Marijo, se priporoči svojemu krstnemu zavetniku in svojemu angelu varuhu. Opazuje naj druge romarje in dopusti, da z njihovih žarečih obrazov tudi vanj preskoči iskrice žive vere. Če pa mu vse to še ne zaleže, mu v zvezi z zdravo pametjo, ki sva jo prej omenila, nekoliko hudomušno svetujem, naj se pogumno obrne na sv. Tomaža Dvomljivca ali na sv. Jožefa, ki je dvomil o Mariji. Več pa ne znam povedati.

- Vemo, da je Marija pred leti želela, naj imamo leto mladih, ker so prav ti izjemno potrebni naše molitve. Poleg tega je želela, da veliko molimo za naše mlade družine, ker se nahajajo v zelo težkem položaju. Vemo tudi, da je Cerkev zato razglasila posebno leto družine. Sveti oče pa pravkar želi, da imamo še leto duhovnikov. Kaj pravite na vse to?

Marijine želje čudovito sovpadajo z željami uradne Jezusove Cerkve, kajti v obeh deluje isti Božji Duh. Ni kaj! Marija je pač Mati Cerkve in Nevesta Svetega Duha.

Naš dragi jubilar, ata župnik, zanima me, kako vi gledate na življenjske odločitve odraslih vidcev? Vemo, kako so spraševali Góspo, ali naj se odločijo za sveto zakonsko zvezo ali za Bogu posvečeno samstvo. Vemo tudi, kako je Marija vsem po vrsti odgovarjala, naj se glede tega čutijo

stjo, predvsem pa ljudi z zdravo kmečko pametjo. Za temi svojimi izvoljenci pa se zopet ne obrača na neko izbrano versko elito, ampak na vse ljudi dobre volje. Celo na ateiste in nasprotnike Cerkve, ki *»še niso spoznali Božje ljubezni«*, kakor jih v svoji materinski obzirnosti imenuje. Najprej jih kliče k miru vesti, kar je predpogoj za mir na svetu. Mislim, da je prav zato Marija dosegla tako množičen odmev v vseh 28-ih letih prikazovanj.

popolnoma svobodne. V podobnem razpoloženju se je vidkinja Marija Pavlović odločala o dilemi, ali naj daruje bratu svojo ledvico, s katero bi mu rešila ali vsaj zelo podaljšala življenje. Kako bi vi vse to komentirali?

Včasih kdo reče: »Lurška Bernardka in fatimska Lucija sta šli v kloster; če bi bila v Medjugorju 'tazaresna' Marija, bi vidce zagotovo napotila v Bogu posvečen poklic.«

Bum! Zopet 'zadetek v prazno', kajti tudi sveti zakon je Bogu posvečen poklic. Nek sodoben avtor, strokovnjak za področje duhovnega življenja, Marijo prikazuje kot univerzalni ženski (in tudi moški) ideal. Je najvišji vzor materinskega devištva in obenem z deviško ljubeznijo prežetega materinstva. Pristni ženski naravi sta lastni obe duhovni prvini. Vidci so pač izbrali drugi vidik marijanskega življenjskega ideala. Pravijo, da se jim je Marija že vnaprej nekoliko nagajivo nasmešnila in jim prepustila svobodno izbiro. Kajti, trdi naš avtor, sam po sebi ni nobeden teh dveh idealov več vreden. Večji in vrednejši je tisti, ki je konkretno večji po žrtvi iz ljubezni. Zadnjo besedo o veličini posamezne ljubezni bo izrekel Bog, ki je ljubezen sama.

Jaz sem neizmerno očaran od načina takšnega Marijinega ravnanja. Danes namreč niso toliko na udaru 'nune' in 'klostri', ampak naše matere (in očetje) ter njih družine, osnovne celice družbe. V njih in po njih se odloča prihodnost človeštva in prav tako celibaterski duhovni poklici. Marija je s svojim nagajivim nasmeškom vidcem torej zaigrala na pravo struno. (Mimogrede: zato sem tudi jaz raje 'ata župnik' kot pa ta nesrečni 'gospod'!!!)

- Ata župnik, in še nad nečem se nekateri radi spotikajo. Pravijo, če bi vidce nagovarjala res 'taprava' Kraljica nebes in zemlje, se ne bi šolarskim smrkavčkom - vidcem - kar naprej zahvaljevala ob koncu sporočil. Vedno namreč pravi: »Dragi otroci, hvala, ker ste se odzvali mojemu klicu!«

Ravno obratno je res. Marija je ponižna dekla Gospodova in je podobna marsikateri verni materi, ki se

ima v svojem ljubečem žrtvovanju za družino za zadnjo deklo pri hiši. Marijin služabniško ponižni odnos do otrok me do dna srca gane in je zame velik dokaz za pristnost njenih prikazovanj. Poleg tega pa velja Marijina zahvala vsem, ki upoštevajo njena sporočila. Torej tudi nam, če se res trudimo živeti po Božjih navodilih.

- In še eno, najbolj delikatno vprašanje - vprašanje od Marije obljubljenega, za vse vidnega znaka na Crnici kot tretje od desetih skrivnosti, ki naj bi se zgodila, čemur bo sledil še čisto kratek čas za spreobrnjenje. In potem ne bo več možno, ker ...?

Vemo, Marija nas noče strašiti s svetovno katastrofo, »po kateri naj bi ostalo le malo živega in v katero drvi današnje človeštvo,« katerega večji del je skregan z naravo in svojo zdravo pametjo. Vemo tudi, da Marija ne želi s strašenjem izsiliti našega spreobrnjenja. Spreobrnjenje mora biti iz ljubezni!

Ne smemo prezreti dejstva, da so se do sedaj vse Marijine napovedi uresničile: od fatimske napovedi druge svetovne vojne do zadnje balkanske tragike. Tako se bo uresničila tudi njena napoved MOREBITNE tretje svetovne vojne, ČE ...

Da nam bo še bolj jasno, da gre za hudo resno zadevo, si (še enkrat) preberimo izjavo cerkvenih očetov 2. vatikanskega koncila v Pastoralni konstituciji o Cerkvi v sedanjem svetu. Pod točko 82 v poglavju *Skrb za mir in Da vojne ne bi bilo več* je zapisano:

»Ne pustimo se prevarati od praznih upov. Če ne bodo ponehala nasprotja in sovraštva, utegne človeštvo kljub občudovanja vredne znanosti doživeti uro, ko ne bo več uživalo drugega miru kakor grozoten mir smrti.«

Ker sem sam v svoji mladosti doživel evropsko in slovensko katastrofo, nikakor ne morem ne verjeti v možnost svetovne. In ker so se še vse dosedanje Marijine napovedi uresničile, prav tako ne morem verjeti, da se je to pot zmotila ali vsaj pretiravala. Naivno je pričakovati, da bi

se Marija 365 pomnoženo z 28-krat (in še več) prikazala in prosila, rotila, moledovala, se zahvaljevala, jokala in se smehljala zgolj iz nekega svojega privatnega nebeškega hobija! Ljudi kar naprej nagovarja k molitvi, postu in pokori. To gre preko vsake, po človeško razumljene mere.

Marija vse spodbuja, da se streznijo in začno graditi trajen mir na temelju miru vesti, torej tisti »in potem ... ker ...« se vedno bolj bliža. Jaz pa kljub temu milo prosim: »O Bog, daj mi, da se le motim.« Govoril sem!

- Ata župnik, dovolite samo še to: ste pozabili, ali pa ste hoteli celo zamolčati tisto svojo najbridkejšo zgodbo iz rane mladosti? Pred dvema letoma ste jo pripovedovali na Radiu Ognjišče pri oddaji Osebnost tedna.

No, pa naj dodam še to. 1. junija 1945 sem se kot 15-letni fante znašel v zloglasnem taborišču smrti na Teharjah pri Celju. Ležali smo v vročih lesenih barakah na golih tleh. Ponoči so nas grizle uši in stenice, podnevi pa so nas zmerjali, zaničevali in pretepali partizanski stražarji. Večer za večerom smo se tresli, kdaj se bodo zlovesče oglasili motorji prihajajočih tovornjakov, ki bodo še nas z žico zvezane odpeljali v smrt.

Po čudežu sem neke v smeteh našel molitvenik *Kristus kraljuj*. Ko sem v bogoslužju velikega petka prebral, »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil,« sem nenadoma začutil veliko tolažbo. Nekaj mi je reklo, ne boj se, vse se bo dobro končalo. Mnogo let pozneje sem se zavedel, da sem občutil tudi tolažilno bližino Žalostne pod križem.

Po dveh in pol mesecih, ravno na predvečer Njenega praznika Vnebovzetja, sem bil s pešičko mladoletnih amnestiran. Naslednji dan na vlak in domov v Ljubljano! In pomislite, moji dragi domači so se šele pozno zvečer vrnili s prvega povojnega romanja k Mariji Pomočnici na Rakovnik. Ko so me zagledali izčrpanega, umazanega in raztrganega na domačem pragu, so bili presunjeni in čisto iz sebe: »Še pred dobro uro smo zate goreče molili pred Marijino milostno

Radovedno odkrivanje sveta

mag. MELITA KORDEŠ DEMŠAR

Včasih se zdi razvoj otroka v predšolskem obdobju sam po sebi umeven. Rečemo tudi, da otroka pač damo v varstvo, ker moramo odrasli v tem času v službo. Redkeje gledamo na to obdobje kot na ključno za vsestranski otrokov razvoj. Za to moramo ustvariti okolje, v katerem lahko otrok v polnosti razvija svoje talente.

Marija Montessori je prva odkrila, da je otrokov um v prvih treh, delno tudi šestih letih, drugačen kot um odraslega. Imenuje ga srkajoči um. S tem je želela opisati značilnost otrok, da sprejemajo vase vtise iz svoje okolice kakor spužva, pri tem pa ne delajo izbire, kot da bi vse snemali s kamero. Otrok zbira vtise nezavedno in male delčke znanja postopoma prenaša iz nezavednega v zavedno. Ti vtisi so globoko zakoreninjeni in so trajni. Kaj torej lahko naredimo za otroka v prvih letih, da bo prejel dobro osnovo za življenje?

Tesna povezanost z novorojenčkom

Novorojenček ima sicer že 100 bilijonov možganskih celic, vendar je zelo neobglen in potrebuje odrasle, da se oblikuje v samostojno človeško bitje.

V prvih 6-8 tednih po rojstvu, ki jih imenujemo tudi obdobje simbioze, je mama ključna oseba za otroka. Rojstvo pomeni za oba prehod v novo obliko skupnega življenja. Otrok pozna materin glas,

bitje srca, način gibanja ... Vse to otroka pomirja in mu daje varnost. Zato je najbolj zadovoljen v maminem objemu, ob poslušanju njene glasu, njenem petju. Najbolj pa seveda ob dojenju, kjer se mama in otrok ponovno povežeta v celoto. Tudi oče ima v tem prvem obdobju pomembno vlogo, saj z nego, pestovanjem daje otroku drugačno ljubečo izkušnjo, kot jo je deležen z mamo. Izjemna naloga očeta pa je v teh prvih tednih tudi vloga varuha: oče skrbi, da se mama in otrok lahko povežeta, da imata za to čas in možnosti (oče prevzema telefonske klice, prenatlagljene obiskovalce, nepotrebne stresne trenutke).

Tako otroku omogočimo, da spoznava ta svet kot lep, prijeten, varen. Ob taki izkušnji bo otrok razvil optimističen pogled na svet, ker ga bo doživljal kot čudovit kraj, ki je varen in kjer lahko zadovolji svoje potrebe. Pri razvoju pa mu starša lahko pomagata tudi z navajanjem na red (stalen prostor za spanje, za nego, kar omogoča predvidevanje dogodkov in otroku zagotavlja varnost), razvojnimi pripomočki (v dosegu otrokovega pogleda postavimo rože, umetniško delo, obešanke z različnimi liki na stropu) ter tako, da mu omogočata dosti gibanja (otrok naj bo v svojih mirnih budnih obdobjih na tleh, primerno oblečen, da se lahko preteguje, giblje ipd).

Otrok v prvem letu starosti

V prvem letu otrok naredi vidne korake razvoja: najprej sedi, potem se začne premikati po

vseh štirih, nato še stoje. Zmeraj je aktiven, njegovih 100 bilijonov možganskih celic pa išče možnosti za razvoj. Za razvoj govora je pomembno, da se z otrokom veliko pogovarjamo (jezik naj bo bogat, jasen in točen), pojemo, beremo knjige, tudi pesmi in otroške rime. Duda ovira otrokov govorni razvoj. Pomemben vidik tega obdobja je, da otrok razvije občutek za red, na katerega ga morajo starši navajati. Prav tako je to čas, ko se otrok uči prve samostojnosti: sam pije iz kozarca, já, sam zaspi, izbere igro, si umije roke. Otroku pripravimo majhno mizo, za katero lahko sam sede, nizko posteljo, kjer lahko leže in vstane sam, obešalnik za obleke in brisače na višini, ki jo doseže ipd.

Gibanje na svežem zraku je nenadomestljivo. Ko otrok shodi, nujno potrebuje izkušnjo hoje po stopnicah, sprehode z mnogimi postanki ...

Med prvim in tretjim letom

Otrok je telesno zelo dejaven, vedno bolj samostojen in čedalje bolj se zaveda samega sebe. Postopoma začne spoznavati širši svet. Tudi najboljša mama ne zadostuje več. Otroku potrebuje širino in pestrost: občasno tudi druge odrasle in otroke, ki bogatijo njegove izkušnje, spodbujajo razvoj govora, socialne veščine. V ospredju je razvoj fine motorike: otroku omogočimo, da bo risal, zlagal, natikal, vezel, strigel, sestavljal, se igral z vijaki, vodo. Omogočimo mu seveda tudi dejavnosti vsakdanjega življenja: samostojno hranjenje, umivanje in oblačenje (nudimo le tisto pomoč, ki je nujno potrebna, vsaka nepotrebna pomoč ovira otrokov razvoj). Otroku omogočimo, da po svojih močeh pomaga pri življenju družine: pripravi mizo, nareže solato, pobriše prah, zalije rože, pomiva posodo. V teh dejavnostih bo užival, razvijal bo koncentracijo, koordinacijo, občutek za red in samostojnost. Za odrasle to morda pomeni malo več dela, a ko bo otrok star 10 ali 15 let, ga ne bo tako težko prepričati, da bi sedaj že vendarle lahko pomagal v gospodinjstvu ... Močno napreduje tudi govorni razvoj. Z otro-

podobo. Ona te je rešila, tisočkrat bodi zahvaljena!»

- Ata župnik, hvala vam za dolg in lep pogovor. Vidimo, da imate

Marijo zares radi in prepričani smo, da ima tudi Marija vas rada. Zato jo vsi skupaj prosimo, naj vas tudi njej v slavo še dolgo ohranja tako čilega kot ste zdaj.

MIR – odmev Medžugorja

kom veliko govorimo in poimenujemo svet okoli njega: najprej samo stvari, bitja (samostalnike), ki jih večkrat ponovimo (posebej če otrok kaže interes in nas z zanimanjem posluša, kakor da bi srkal naše besede). Na primer: »Roža, roža, roža.« Obdobje do treh let je čas, ko se otrok mimogrede nauči maternega jezika, tudi težjih besed, kar nas nemalokrat začudi. Otroek se bo v tem času z lahkoto naučil še kakšnega tujega jezika, če bo kdo od bližnjih v pogovorih z otrokom tega stalno uporabljal (recimo: dedek, ki govori italijansko ali varuška, ki govori angleško).

Ne prekinjajmo otrokove zbranosti

Dobro je, da otroka zares iskreno opazujemo: s tem odkrivamo, kakšne so njegove potrebe. Glede na to, kateri razvojni koraki bodo sledili v njegovem življenju, pripravimo primerno pomoč. Če vidimo, da otrok rad ploška ob petju, mu ponudimo več glasbenih dejavnosti ali če vidimo, da je otrok že prepoznal črko a ali o, ga seznanimo še s kakšno črko! Poskušajmo razviti v otroku čim več talentov. Enako pomembno je, da otroku omogočimo, da napreduje v razvoju koncentracije oz. zbranosti. Zato otroka nikoli ne prekinjajmo (razen ko se nam mudi k zdravniku ali podobno, seveda!), če zbrano bere, opazuje metulja, pretaka vodo ... Niti z besedo ali božanjem, ampak počakajmo. Otroek bo tako počasi iz nekaj sekund trajajoče koncentracije napredoval v nekajminutno, ki jo bo v življenju še kako potreboval. Mnóžica igrač zmanjšuje zbranost, zato izberimo tiste, ki mu v tem obdobju res pomagajo k razvoju, s katerimi ne bo zapravljjal časa. Blizu imejmo tiste, ki jih bo prav kmalu razumel. Občasno mu jih pokažimo, da vidimo,

ali so mu že v izziv. To je obdobje, ko so otroci dojemljivi in sposobni za mnogo več, kot si mislimo. Stvari se učijo mimogrede, s tem, da živijo. Recimo: če bomo zmeraj, ko bomo dojenčka dvignili, posteljto tudi postlali, bo otrok kasneje to delal samoumevno, kakor je samoumevno to, da si zvečer umijemo zobe ali rečemo dober dan obiskovalcem. In zaradi tega ne bo nič prikrajšan za otroštvo, celo nasprotno, obogaten bo za življenje. Zamujeno v tem obdobju je težko nadoknaditi. Zato nosimo odrasli,

ki smo ob otroku v tem obdobju, veliko odgovornost.

Osnovne značilnosti pedagogike montessori

Pedagogika montessori je predvsem učenje za življenje, ki v polnosti vključuje samomotivacijo, samodisciplino, samospoznavanje, in v celoti upošteva sposobnost otroka, da sami razvijajo svoje lastne zmožnosti, samostojnost, sistematičen pristop do reševanja težav, veselje do učenja, pridobivanja znanja in veščin. Tak pristop omogoča veselje do učenja.

Otroku postavi jasne meje, zaradi katerih se otrok čuti svobodnega, spoštovanega in odgovornega.

- Pedagogika montessori upošteva občutljiva obdobja otrokovega razvoja, ko se otroci z lahkoto in temeljito učijo večšin na določenem področju: poznamo obdobje, ki je ključno za usvajanje reda; gibanja, razvoj govora ipd. Vendar hodi vsak otrok v svojem ritmu in se zadrži na določenem področju različno dolgo.

- Pedagogi montessori upoštevaajo spoznanja o srkajočem umu:

možgani predšolskega otroka delujejo drugače kot možgani odraslega. Pri otroku se možgani šele razvijajo, spomin in abstraktne funkcije še ne delujejo. Zato se otrok uči drugače in sicer sprejema stvari in dogodke iz okolice celostno, vsrkava jih brez zavestnega napa.

- Za otrokov razvoj je tudi izjemnega pomena skrbno pripravljeno okolje, ki spodbuja vse ravni otrokovega razvoja: telesno, duhovno, duševno, umsko. Za razvoj teh imajo otroci na voljo različne razvojne pripomočke na njim dostopnih odprtih policah in sami izbirajo, s čim bodo delali. Otroci izberejo

tisto, kar potrebujejo za razvoj: ne prelahko in ne pretežko. Nekateri otroci hitreje napredujejo na govorjem področju, pri drugih je v ospredju socialni razvoj. Zato moramo razvoj vsakega otroka spremljati individualno.

- Vloga odraslih je, da so otrokom vir znanja, model lepega obnašanja in življenja ter povezovalci med okoljem in otroškim svetom. Otroek potrebuje odrasle, da mu ponudijo možnosti, vendar mora otrok sam postopoma odločati in odgovarjati nanje.

Iz revije *Naša družina*

PISMO,

ki ga je napisal preživelec
komunistične revolucije
nekdanjemu »španskemu
borcu«.

Naša revija je v zadnjih dveh številkah objavila članek Cerkev med dvema Španijama. V ilustracijo španske komunistične revolucije objavljamo danes še pismo, ki ga je leta 1980 objavil madridski list *El Alcázar*. Paracuellos je vas blizu madridskega letališča. Predno je Franco 1939. vkorakal v Madrid, so komunisti pobrali iz več okrog 8000 jetnikov in jih v vasi Paracuellos postrelili. Šef varnostne službe v Madridu je bil tedaj Santiago Carrillo, ki danes, starejši od 90 let, popolnoma prosto hodi po Madridu.

Madrid, 06.06.2007
**Gospod
Santiago Carrillo Solares!**

Upam, da se me boš spomnil. Jaz se tebe prav dobro spominjam. Danes živim v Aranjuez-u, star 85 let. L. 1936 sem bil grobar na pokopališču Paracuellos de Jarama. Bil sem tudi v čeki⁽¹⁾ pri skupini Amanecer na cesti Marqués de Cubas št. 17 v Madridu, kjer sem bil priča strašnim mučenjem in zločinom.

Bil sem tudi v vojašnici jurišne straže v ulici Pontones v Puerta del Sol, kjer si ti, Santiago Carrillo, odredil eksekucije in vseh vrst mučenj v čeki, v kateri si imel izključno komando. Jaz sem Pionir, tisti, ki so mu rekli »Študent« in sem prenašal pošto (korespondenco) raznim čekam v zameno za hrano, ki si mi jo dajal.

Ali me sedaj poznaš, Santiago Carrillo?

Ali se spominjaš, ko so te, Santiago Carrillo, spremljali brambovka (miličnica) Sagrario Ramírez, Santiago Escalona in Ramiro Roig, z drugim imenom »El Pancho«, v času Fuencarral-a na kilometru 5, tistega 24. avgusta l. 1936 ob 7^h zjutraj? Ko ste umorili vojvodo Veragua, in si ti, Santiago Carrillo, ukazal, da mu odvzamejo zlat prstan z dragocenimi kamni, ki ga je nosil? Ali se spominjaš, ko mu ga ti, Santiago Carrillo, nisi mogel sneti s prsta in si zato ukazal,

da so mu odrezali prst? Ali se spominjaš, Santiago Carrillo, tiste noči, ko si prišel v čeko Zaščite, v avtomobilu Ford, madridska registracija 984, ki ga je vozil komunist Juan Izacu, čekist Manuel Domínguez z vzdevkom »Pogumni« in jurišni stražar José Bartolomés, ko si v kleti ukazal žgati prsi redovni sestri Felisi iz samostana Maravillas v ulici Bravo Murillo, kar je izvedel »Pogumni« s čisto cigaro? To se je zgodilo 29. avgusta l. 1936 ob 3^h ponoči.

*Ali se me spominjaš
sedaj, Santiago Carrillo?*

Koliko umorov si izvedel, ko si imel komaj 24 let! Koliko krvi si prelil v Španiji! Ne bom te več nadlegoval, Santiago Carrillo, zločinec. Od tebe se poslavlja grobar iz Paracuellos de Jarama z drugim imenom »Študent«, priča mučenjem in moriji, za katere si ti poskrbel v Španiji.

Živela Španija, moja domovina!

Temu zločinskemu morilcu se klanjajo z vsemi častmi, medtem ko odvratni Peces-Barba brez sramu pravi, da »zlobnih« ni bilo zraven, z namigovanjem na člane iz vrst Popularne stranke.

Temu zločinskemu morilcu prepevajo Vse najboljše za rojstni dan v živo in neposredno v radijskem programu »Okno« v verigi Ser.

Temu zločinskemu morilcu ploskajo v zboru vsi španski progresisti: skupina Prisa, »vlada«, komunisti, nacisti iz ERC, PNV..., María Antonia Iglesias in druga poživiljena favna.

In najslabše od vsega: ta zločinski morilec ni bil sojen za svoje zločine ter se prosto sprehaja po ulicah.

*Ali res načete zgodovinskega
spomina?*

*Tukaj imate zgodovinski spomin!
Potrebno je, da za to zve ves svet!*

Prevedel Marjan Hribar

¡Esta es mi zanja!... ¡Dios mío!
TESTIMONIO PARA LA HISTORIA

**Julián «El Estudiante»
relata la intervención de
Carrillo en las «checas»
de Madrid y en
Paracuellos del Jarama**

«No se puede entender en los primeros días de la guerra civil...»
«No he visto nunca más a Carrillo desde que salió de España...»
«El Estudiante» relata la intervención de Carrillo en las «checas» de Madrid y en Paracuellos del Jarama.

**«Déficit de memoria
militar»
a un joven**

A los pocos días de la guerra civil, en el primer día de la semana, Julián «El Estudiante» relata la intervención de Carrillo en las «checas» de Madrid y en Paracuellos del Jarama.

**Carrillo: «voté
al lado de los rojos»**

«En los primeros días de la guerra civil, en el primer día de la semana, Julián «El Estudiante» relata la intervención de Carrillo en las «checas» de Madrid y en Paracuellos del Jarama.

⁽¹⁾ čeka = kratica za izredno komisijo za boj proti kontrarevoluciji in špekulaciji v Sovjetski Rusiji od leta 1917 do 1922.

Naš komentar:

Rdečim revolucionarjem v Španiji je nekoč ploskal tudi »veliki kristjan« Edvard Kocbek, njegovi nasledniki pa komunistično revolucijo v Španiji še danes opravičujejo (primer: VI. forum za dialog med vero in kulturo v Lovranu)!

Rudarji so se z dvigalom spuščali v jamo. Čim globlje so se spuščali, tem bolj vroče je bilo. Eden od njih je neusmiljeno preklinjal vročino in posmehljivo rekel:

»Verjetno smo že blizu pekla, ker je tako vroče. Kaj mislite, kako daleč je do pekla?«

Rudar, ki je z nejevoljo poslušal preklinjanje, mu je odgovoril:

»Zate je peklo tako daleč, kolikor je dolg en člen verige, na kateri visi naše dvigalo. Če ta člen popusti ali počni, se boš takoj znašel v peklu.«

Obama in splav

PIERO A. TOZZI, J.D.

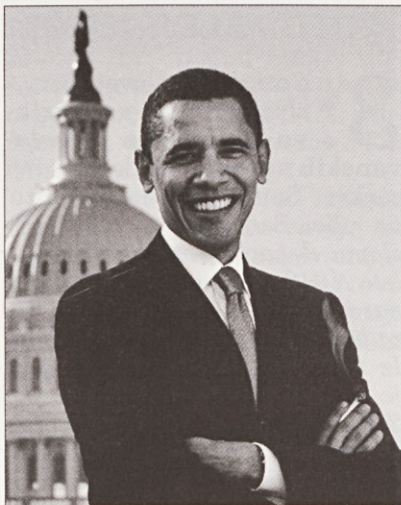
Poslanka Združenih držav Severne Amerike pred Organizacijo združenih narodov (OZN) napoveduje temeljito spremembo v odnosu Obamove uprave do splava.

V govoru, ki ga je imela pretekli teden na pravni fakulteti Univerze Howard, je ameriška poslanka pred OZN, Susan E. Rice, podala pregled o zunanji politiki Obamove uprave, ki se razlikuje od Busheve administracije. Poleg tega je Rice prefinjeno preobrazila izraze v nekaterih dokumentih OZN in s tem pokazala na važen preobrat v zvezi s politiko do splava.

Ko je navajala delo nove vlade v prvih devetih mesecih, je dala poudarek na spremembo smeri, ki jo je vnesel Obama do 'Politike mesta Mexico', po kateri je svoj čas USA zmanjšala sredstva organizacijam, ki pospešujejo splav v manj razvitih deželah. Poudarila je tudi predsednikovo odločitev, da se bo financiralo delovanje Sklada za razvoj prebivalstva v OZN (FNUAP). Busheva uprava je prekinila finančno podporo tej ustanovi, ko je Državno tajništvo (ministrstvo za Zunanje zadeve), takrat pod vodstvom Collin Powellja, ugotovilo, da je FNUAP sokriva izvajanja prisiljenih splavov na Kitajskem.

Dasiravno ni Rice v svojem govoru nikoli uporabila besede 'splav', je zatrnila, da je 'Politika mesta Mexico', ki jo je uvedla prejšnja vlada, prepovedovala Združenim državam nuditi finančno podporo programom, ki podpirajo 'Družinsko načrtovanje' in 'Zdravstveno službo za rodnost' ter da sedaj člani Obamove ekipe pred OZN ne nasprotujejo več, da bi se uporabljal izraz 'Reproduktivno zdravje'.

William Saunders, prvi podpredsednik za legalne zadeve Ameriškega združenja za življenje, je opozoril, da Busheva vlada ni bila proti 'Družinskemu načrtovanju' kot takem, da je le nasprotovala

terminologiji in praksi, ki bi zagovarjali splav.

V zvezi s prefinjenem spreminjanjem pomena besed, ki ga uporablja Rice, je Saunders trditve te funkcionarke označil kot vrnitev na ublažitev teh izrazov, podobno kot je bilo v času Clintonove vlade. Poleg tega je še izjavil časniku Friday Fax, da poslanka Rice namigava, da je Obamova uprava pripravljena podpirati izvajanje splava, le da bodo to prikrivali pod drugimi izrazi.

Analisti vlade opozarjajo, da je način, kako Rice izenačuje besede do splav z 'reproduktivnim zdravjem', ki hoče drugače opredeliti oziroma zamenjati izraz 'dostop ali odprta pot do splava', ki ga je izoblikovala Državna tajnica Hillary Clinton, ko je odgovorila na tozadevno vprašanje republikanskega predstavnika države New Jersey, Chris-a Smith, pred Državnim odborom za zunanje zadeve v ameriškem senatu. Države članice Združenih narodov tega izenačevanja niso nikoli sprejele, čeprav agencije pri OZN in njim

sorodne skupine, ki splav zagovarjajo, uporabljajo na splošno ta izraz v tem smislu.

Ta jezikovna sprememba bi lahko vplivala na razpravo o odobritvi, od strani USA, Konvencije o pravicah prizadetih oseb.

Čeprav je ta Konvencija prvi sporazum, ki zavezuje države in uporablja izraz 'spolno in reproduktivno zdravje', je bilo v uradnem poročilu o ukrepih določeno, da vključitev tega izraza 'nima namena spremeniti politike v prid življenja v državah, ki so jo odobrile'. Prav tako je pred Generalno skupščino, ki je bila takrat zbrana, izjavilo najmanj 15 držav, da po njihovem mnenju izraz 'spolno in reproduktivno zdravje' izključuje splav. Delegacija Busheve vlade je ob tej priliki zatrnila: »Ne sme se razlagati tako, da bi ta izraz pomenil podporo, odobritev ali pospeševanje splava.«

Zaradi prilagajanja pomena nekaterih besed, ki ga uporabljata Rice in H. Clinton, so zagovorniki politike za življenje previdni glede odobritve novih dogovorov od strani USA, kot na primer 'Sporazum o pravicah prizadetih oseb'.

Predno je prevzela sedanje službeno mesto, ni imela poslanka Rice nobenih dokazanih izkušenj glede reševanja socialnih zadev. Največ kritik je vzbudil njen poseg v obravnavo genocida v Ruandi, ko je opravljala službo v Svetu za državno varnost med Clintonovo vlado in kasneje v Pomožnem državnem tajništvu za afriške zadeve.

Tisti, ki branijo življenje, se še spominjajo, ko je Rice v preteklosti tesno sodelovala s senatorjem Tim Wirth-om, ki je podpiral politiko za 'kontrolno prebivalstva', ko je opravljal službo kot Državni podtajnik za splošne globalne zadeve v času Clintonovega predsedovanja in ko je bil vodja delegacije Združenih držav na Mednarodni konferenci o prebivalstvu in razvoju v Kairu, leta 1994.

Prevedel Franci Markez

Pred 40 leti je odšel Jožko Krošelj

Leta 1969 je umrl v Buenos Airesu Jožko Krošelj, glavni urednik našega tednika Svobodna Slovenija. Duhovnik Jože Košiček je po njegovi smrti zapisal o njem, da je bil mož, ki je bil v našem javnem življenju zelo važen delavec na odgovornem mestu, pa je ostal skrit zlasti v oceni svojih, že v tistih časih tako redkih lastnosti: v zvestobi ideji in osebam in pa resnosti ter zrelosti v presojanju javnih dogodkov in osebnih lastnosti, dobrih in škodljivih. Njegov kolega Pavel Fajdiga je stavil Krošlja za vzor slovenskega krščanskega časnikarja. Tudi Miloš Stare je takrat zapisal: Bil je zvest krščanskim načelom, ljubil je svoje delo in njegova vztrajnost in požrtvovalnost nista poznala meja.

Rajni se je rodil pred 107 leti v Kapelah pri Brežicah v Sloveniji. V ljudsko šolo je hodil v Kapelah, v gimnazijo pa v Mariboru in Ljubljani; tu jo je tudi končal. Že kot gimnazijec je pokazal literarne talente ter se je kot tak znašel v skupini srednješolcev v družbi Srečka Kosovega in drugih. V Mariboru je bil soustanovitelj in sourednik dijaških literarnih revij *Utrinki* in *Stražni ognji*. V akademskih letih je sodeloval v reviji *Mladina* in *Ženskem svetu*. Kot visokošolski študent je bil v društvu *Zarja*, sodeloval je tudi pri Akademskem pevskem zboru pod Francetom Maroltom.

Usoda je hotela, da visokošolskih študij ni končal. Že leta 1927 so ga postavili v tajništvo Slovenske ljudske stranke za mesto Ljubljano. Tu se je tudi poročil z Amalijo Komarovo. Leta 1928 ga je dr. Korošec kot zvestega, zmožnega in zaupanja vrednega sodelavca poklical v Beograd za svojega osebnega tajnika. Na tem mestu je Krošlju potekla nedvomno najzanimivejša doba življenja. Dr. Korošec ni trpel poleg sebe ne lenuhov, ne klepetulj, ne nerod, ne vsiljivcev in neresnih ljudi. Samo ljudje, ki trezno gledajo na življenje, naj bo to zasebno ali javno, kulturno, socialno ali politično, so imeli pri dr. Korošču veljavo. Leta 1932 je

Duhovno življenje je objavilo

JURE VOMBERGAR

DECEMBER

PRED 70 LETI (1939)

3: Cerkevna slovesnost s službo božjo v **proslavo zedinjenja jugoslovanskih narodov** je bila v spodnji cerkvi 'Santísimo Sacramento' na ulici San Martín 1039. »Po zlomu donavske monarhije se je leta 1918 sestavila v Ljubljani narodna vlada, ki je prevzela skrb za bodočnost slovenskega naroda. Iz razvalin stare Avstro-ogrske je zrastle mlada Jugoslavija. Po 20-letih trenja se je letos srečno dosegel notranji sporazum in se priznala dejansko enakovrednost in svoboda vsemu troimenemu narodu in se bo letos ta narodni praznik slavil doma še vse bolj svečano kot doslej.«

17: Prvo sveto obhajilo za otroke slovenskih staršev je bilo letos na Paternalu (Av. del Campo 1653). K božji mizi je pristopilo 20 otrok. »Le s pomočjo dobre vzgoje in s pomočjo božje milosti, katero deli Bog po zakramentih in molitvi, je mogoče uravnati neurejena nagnenja človekovega srca. Spoved in sv. obhajilo sta pa najdragocenejši sredstvi za pravo poduhovljenje človeka.«

uredništvo največjega slovenskega dnevnika *Slovenca*, ki je izhajal v Ljubljani, naprosilo Jožka Krošlja, naj bi prevzel tudi posle beograjskega urednika dnevnika.

Po smrti dr. Korošca pa se delo za Krošlja ni ustavilo, temveč je ob strani dr. Kulovca in dr. Kreka, ki jima je bil prav tako desna roka, teklo naprej. Nacistični bombni napad na Beograd je prekinil to dobo Krošljevega dela. Z vlado se je prebijal skozi Srbijo, Bosno in Hercegovino v Črno goro, od koder se je ob koncu aprila vrnil v

PRED 60 LETI (1949)

Miklavžev večer so priredili v dvorani Santa Julia, v Ciudadeli in San Martinu. Nabralo se dosti drobiža in odraslih. »Je to pač lep spomin nekdanih dni za odraslega, za otroke topla sedanost, za vse pa košček domovine. Te prireditve je treba do podrobnosti dobro pripraviti in izvajati s sveto spoštljivostjo v najmanjših stvarih, sicer ostane hladna predstava ali navadna farsa.«

Mladinska akademija v čast Brezmadežni je bila v farni dvorani Santa Julia. Priredila sta jo SDO in SFZ s sodelovanjem pevskega zbora iz San Martina. Bese-dilo so spremljali pevski vložki in žive slike v ozadju.

Pobožnost Marijinega romana devet dni pred božičem so pripravile slovenske družine, ki živijo v skupnih stanovanjskih hišah ali v bližini in sicer so to opravile izmenoma, kakor nekoč po vaseh doma. To naj bi bil devet dni trajajoč misijon. Za vernike je bilo poskrbljeno, da so imeli priložnost za sveto spoved.

Posebno **duhovno obnovo** so imeli na Belgrano moški in naslednji dan ženske. Obakrat je

Ljubljano, kjer je takoj nastopil mesto v uredništvu *Slovenca*.

Po vojni je moral nastopiti trnjevo pot begunstva po taboriščih, potem pa preselitve čez morje v Argentino. Že leto pred svojo smrtjo je začutil, da njegovo zdravje peša, žal se ni dosti menil za to. Leta 1969 se je pa moral zateči k zdravniku na pregled, ki ga je takoj poslal v bolnico na operacijo. Žal je bilo takrat že prepozno, kajti 31. oktobra ga je Bog poklical v večnost. Spomnimo se kdaj nanj v molitvi!

govoril Ciril Petelin CO, spovedovali pa so štirje slovenski duhovniki.

24: Polnočnica za rojake v Buenos Airesu je bila v spodnji cerkvi Santa Rosa (Pasco 430). Mašo je imel Janez Hladnik. SPZ Gallus je prepeval slovenske božične pesmi. Cerkvena nabirka je bila za Vincencijevo konferenco. »Take skupne verske prireditve Slovencev na enem središču, v slovenskem okolju, dosti doprinesejo k ohranitvi verskega življenja med rojaki, ker pritegnejo marsikoga, ki bi se, potopljen v špansko morje, izgubil, vsaj dokler ne obvlada tukajšnjega jezika«. V **Mendozi** so imeli polnočnico v kapeli sv. Jožefa, bratov maristov. Maševal je dušni pastir Ivan Caserman, pel pa je mendoški slovenski zbor.

25: Na božični praznik so bile v **Buenos Airesu** svete maše za Slovence kakor ob nedeljah. V **Mendozi** so imeli pete litanije Matere božje, nato pa v dvorani maristov božično prireditev z naslovom **Obisk pri jaslicah**. Posamezne božične dogodke so predstavili v živih slikah. Prireditve je pripravilo tamonje Društvo Slovencev. Predsednik ravnatelj Marko Bajuk je vsem voščil vesele praznike, duhovnik Ivan Caserman pa se je društvu zahvalil za sodelovanje. Tudi v **Cordobi** so imeli božično mašo, ki jo je imel njihov dušni pastir dr. Rudolf Hanželič, medtem ko je pel slovenski cerkveni zbor.

Izšla je prva številka Slovenske besede, »prve slovenske kulturne revije v Argentini na strogo krščanskem narodnem demokracičnem stališču«. Uredniški odbor sestavljajo: duhovni svetnik Karel Škulj, Rudolf Wagner in Demetrijs Weblé. V odboru istomienske založbe so še: Franc Zorko, Viktor Grčar, Malči Mežan, Marijan Trtnik, Pavle Osterc in Ivan Filipič.

V letu 1949 so *Duhovno življenje, Svobodna Slovenija* in *Oznanilo* zabeležili **152 krstov, poroke 47 parov** (med njimi 39 slovenskih) in **29 smrti** med predvojnimi in povojnimi slovenskimi naseljenci.

V letu 1949 so v Argentini izšle

naslednje **slovenske knjige in brošure**: založba SS: **Jeremija Kalin: Velika črna maša za pobite Slovence, Koledar Svobodne Slovenije 1949**; založba SB: **Vinko Lovšin: Na božjo pot, Jože Mavsar: Tragedija Mavsarjeve družine, Vetrinje, Milan Zajc: Ušel sem smrti, Zgodbe mučeništva Slovencev I**; založba DŽ in SS: **Ivan Pekol: Slovensko-kasteljanski slovar**; založba KA: **Alojzij Odar: Katoliška akcija in delo v njenih organizacijah**; založba DŽ: **Molimo za misijone**; založba SFZ: **Novi dom**.

V letu 1949 so pričele izhajati naslednje **slovenske revije in časopisi** s pretežno versko vsebino: **Naš dom**; **Naš klic** in **Nova mladina**. Že od prej pa izhajajo **Duhovno življenje, Katoliški misijoni in Oznanilo**.

PRED 50 LETI (1959)

6: Slovenski šolski tečaj v Ramos Mejiji, ki nosi ime po škofu Antonu Martinu Slomšku, je praznoval 10-letnico svojega delovanja. Med mašo, ki jo je daroval direktor Anton Orehar, je pel cerkveni zbor pod vodstvom Gabrijela Čamernika. Popoldanski spored so izvajali otroci šolskega tečaja. Predsednik odbora staršev Gabrijel Prešeren se je zahvalil učiteljici Anici Šemrov in katehetu Matiji Lamovšku, ki vsa leta poučujeta v tem tečaju. Sledila sta govora Janeza Brule in Miloša Stareta, kateri je med drugim dejal: »Otroci, ki naše domovine sploh nikdar niti videli niso, so govorili o njej s tolikšno ljubeznijo in spoštovanjem, da zaslužijo vse priznanje. To je zasluga učiteljev in katehetov«. Zatem pa je obiskal otroke tako priljubljeni in zaželeni sv. Miklavž.

Sveti Miklavž se je letos oglašil kar na sedmih krajih Velikega Bs. Airesa. Že v soboto se je ustavil v San Justu in Lanusu. Naslednji dan pa poleg R. Mejije še v okrajih San Martín, Munro, Berazategui in San José.

8: Prvo obhajilo slovenskih otrok Velikega Buenos Airesa je

bilo v kapeli sester dominikank v Ramos Mejiji na praznik Brezmadežne. Mašo je imel župnik Gregor Mali, ki je nato podelil prvo sv. obhajilo 97 otrokom. Med mašo je prepeval otroški zbor SPZ Gallusa.

13: SFZ in SDO sta pripravili v dvorani *Slovenske hiše* **proslavo Brezmadežne**. V pridigi med mašo, s katero se je slovesnost začela, je Anton Orehar dejal zbrani mladini, naj v Brezmadežni gleda svoj vzor, h kateremu se mora bližati in mater, h kateri naj se zateka. Pri sledeči proslavi so sodelovali študentje iz Adrogueja, pevski zborček SDO, zbor SFZ in predsednica SDO z slavnostnim govorom.

Kot vsako leto so bile pred božičem **duhovne vaje** za žene in može. Vodil jih je dr. Branko Rozman. Žená je prišlo 116, mož pa zaradi novih maš in drugih prireditev le 90.

19: V dvorani Slovenske hiše je bil vsakoletni **občni zbor SKAS-a**. Vodil ga je ravnatelj Ivan Prijatelj. Izvoljen je bil sledeči odbor: dr. Leopold Eiletz, dr. Alojzij Voršič, dr. Franc Bajlec, Ruda Jurčec, Božidar Fink, prof. Ivan Prijatelj in Marko Kremžar.

20: Novo mašo je bral Burja Franc OFM v Lanusu. Novomašni govornik je bil France Novak.

Središče božičnih praznikov za Slovence v Velikem Buenos Airesu je bila polnočna sv. maša na dvorišču Slovenske hiše, ker je kapela Marije Pomagaj premajhna.

25: Novo mašo je pel Tone Pintarič v slovenski kapeli v Slovenski hiši. Govoril mu je Anton Orehar.

27: Novo mašo je imel Matija Borštinar v San Justo. Pridigal mu je direktor SDP Anton Orehar.

Novo mašo je bral France Grom na tistem v krogu prijateljev in rojakov v Lujanu.

Odbor odseka SFZ v Mendozi so letos sestavljali: Rudi Škamlec, Jure Bajuk, Franc Jerovšek, Jaka Bajda in Vinko Zarnik. Duhovni vodja je dušni pastir Jože Horn.

iz naše kronike

METKA MIZERIT

O GLASILI SO SE ROJAKI IZ BARILOCH.

80-LETNICE ČLANOV. 16. maja so se rojaki zbrali na dobri večerji, da so počastili člane, ki so dopolnili osemdeset let. To srečo so doživeli naslednji: Dinko Bertonec, Herman Bačer, Jožko Simčič, Eli Reven in Tone Kastelic.

Nazdravili so jim ter jim želeli še mnogo srečnih let.

25. junija so se spomnili **18. OBLETNICE SAMOSTOJNOSTI DRŽAVE SLOVENIJE**. Prireditve so imeli na *Paseo de las Colectividades*. Ivan Kočar je na

kratko opisal slovensko zgodovino in delovanje društva. Po slovesnosti so imeli pogostitev.

27. junija so imeli **OBČNI ZBOR SPD**, na katerem so izvolili pet novih odbornikov. Odbor, ki bo vodil društvo v poslovnem letu, sestavljajo sledeči člani: predsednik Matjaž Jerman; podpredsednik Peter Drajzibner; tajnica Klavdija Kambič; namestnica Alenka Arnšek; blagajnik Marjan Grohar; namestnik Ivan Kočar. Odborniki: Blaž Razingar; Marjan Mavrič; Milenka Razingar in Milan Magister ml. Namestniki odbornikov: Marta Malovrh Jerman in Veronika Razingar Grohar. Nadzorni odbor: Ciril Markež; Anica Arnšek Magister in Janez Drajzibner.

PRAZNIK NARODNOSTI (*Fiesta de las Colectividades*) je **OBHAJAL 30. OBLETNICO**. Slovenci so sodelovali na tej prireditvi od 14. do 16. avgusta s svojo stojnico in nastopom plesne skupine.

OKTET SUHA IN TRIO LIPUSCH sta gostovala tudi v **BARILOCHAH** od 25. do 27. avgusta. Po sprejemu na letališču so odšli na izlet. Zvečer pa so nastopili v gostilni *Club de Caza y Pesca*. Naslednji dan so se podali na smučišče Catedral in okolico, kjer so občudovali lepoto bariloških gora. Zvečer so nastopili v dvorani Univerze FASTA. Prof. Andrej Jan jih je predstavil občinstvu. Oktet Suha je zapel več koroških narodnih pesmi. Peli so pa tudi nemške, ruske, italijanske in hrvaške pesmi ter negro spiritual. Občinstvo jih je nagradilo z navdušenim ploskanjem. Nastopil je tudi Trio Lipusch. Ob koncu se je predsednik SPD Matjaž Jerman zahvalil za odličen koncert. Pavel Olip pa v imenu Korošcev za sprejem in organizacijo gostovanja.

46. MLADINSKI DAN V CARAPACHAYU je bil v nedeljo, 30. avgusta. Zjutraj so bile tekme v odbojki. Ob petju obeh himen so dvignili argentinsko in slovensko zastavo, nato pa so imeli sv. mašo, ki jo je daroval g. Dane

Vrečar, mladina pa jo je spremljala s petjem. Skupno kosilo so pripravile skrbne mame. Pri tekmovanju v odbojki so zmagala dekleta iz San Justa in fantje iz San Martina. Zvečer je bil, v nabito polni dvorani, kulturni program. Izvirni zabavni prireditev, ki so ga pripravili mladi, je razveselil in zabaval vse navzoče, ki so nastopajoče nagradili z burnim ploskanjem. V prijetnem večeru je sledila prosta zabava.

V soboto, 8. avgusta, je **pod okriljem Slovenske kulturne akcije RAZSTAVLJAL UMETNIK BRANKO ZAVRTANIK** svoje oljate slike. Vodja likovnega odseka prof. Andrejka Dolinar Hrovat ga je predstavila obiskovalcem in prebrala v španščini kritiko Tilke Močnik Papež. V slovenščini je pozdravila predsednica SKA dr. Katica Cukjati. Razstavo je obiskalo veliko ljubiteljev lepih umetnosti.

FOLKLORNA SKUPINA MLADIKA IZ SAN JUSTA je 10. septembra **POTOVALA V OBERÁ, MISIONES**. Tja jih je povabil veleposlanik RS prof. Avguštin Višod. Nastopili so na *Fiesta de los Inmigrantes* - Prazniku vseljencev. 76 članov plesne skupine je odlično predstavilo Slovenijo na srečanju veleposlanikov Evropske zveze. Spremljali so jih: voditeljica skupine prof. Mirjam Mehle Javoršek, Berni Juhant, Lučka Groznik, Ani Malovrh, Ani Groznik, Angelca Miklič, Ani Puntar, Tatjana Kržišnik in Andreja Malovrh. Mladi so si med obiskom ogledali mesto Oberá, nakupili spominkke in se po treh dneh vrnili v Buenos Aires.

V soboto, 19. septembra, so **DIJAKI TRETJEGA LETNIKA SSTRMB** pod vodstvom g. Francija Cukjatija, prof. Mirjam Oblak in gdč. Anice Mehle **OBISKALI PEQUEÑO COTTOLENGO** v kraju Claypole **IN MARIJINO SVETIŠČE SCHÖNSTATT** v Florencio Varela. Stanovalcem v Cttolengu so nesli obleko, hrano in razna darila. Obiskali so paviljone, kjer živijo bolniki in jih razveselili s petjem in darili. Po kosilu so se odpravili v Florencio Varela, kjer so obiskali Marijino kapelico in cerkev Boga Očeta. Tam so imeli ma-

▶ V letu 1959 je bilo med slovensko skupnostjo v Argentini zabeleženih **136 krstov, poroke 29 parov** (od teh 23 slovenskih) in **24 smrtni**.

V letu 1959 so izšle naslednje slovenske knjige in brošure: založba SKA: Aurelius Augustinus: *Enchiridion* - prevedel F. K. Lukman, Dante Alighieri: *Božanska komedija: Pekel* - prevedel Tine Debeljak; Marijan Marolt: *Slovenska likovna umetnost v zamejstvu*, Zgodovinski zbornik; založba SDP: Alojzij Košmerlj: *Marija v družinah slovenskih izseljencev v Argentini, Slovenija-Eslovenia-Slovenie-Slovenia, Slovenski stenski koledar 1959*; založba SS: *Zbornik koledar Svobodne Slovenije 1959*; založba ZS: Jože Svetlin: *Mladi rod se vrača*; samozaložba: *10 letnica SFZ-SDO*.

V letu 1959 so izhajale v Argentini naslednje slovenske revije in časopisi predvsem verske vsebine: Baragov vestnik; Cilji in pota; Delo; Družabna pravda; Duhovno življenje s priloženo Božje stezice; Katoliški misijoni; Mladinska vez; Naš dom; Omnes unum; Oznanilo; Slovenska vas in Zavodar.

šo, ki so jo spremljali s petjem. Po lepo preživelem dnevu so se srečni vrnili domov.

SLOMŠKOVA PROSLAVA V BALANTIČEVI ŠOLI je bila v soboto, 26. septembra. V spodnjih prostorih Našega doma so se zbrali učenci, učiteljstvo in starši. Ob desetletnici Slomškove beatifikacije je govorila gdč. Ivana Tekavec. Nastopili so otroci vseh razredov s petjem in recitacijami. Spregovorila je tudi voditeljica Balantičeve šole ga. Irena Urbančič Poglajen, ki se je zahvalila učencem in učiteljicam za nastop ter gdč. Angelci Klanšek, ki že 58 let poučuje v Balantičevi šoli.

PESEM BRATE DRUŽI je bilo geslo večera, ki je združilo ljubitelje petja v Našem domu **V SAN JUSTU** v soboto, 26. septembra. Čudovita slika Blejskega jezera z otokom je bila ozadje za doživetje lepih pesmi. Izdelal jo je g. Tone Oblak. Vse navzoče sta pozdravila napovedovalca Saši Urbančič Modic in Albi Klarreich. Povezavo je napisala Pavlinka Zupanc.

Najprej je nastopil dekliški pevski zbor Milina s Pristave pod vodstvom prof. Marjane Jelenc Petrocco. Zapele so: *Mrzel veter tebe žene; Alfonsina y el mar; Gorenjsko; Oj, ta mlinar in Bullerengue*. Občinstvo je dekleta nagradilo z navdušenim ploskanjem. Sledil je Zbor mater in žena iz San Justa, ki ga vodi Anica Mehle. Gospe so razveselile poslušalce s sledečimi

pesmimi: *Sem mislil snoči v vas iti; Je pa davi slanica pala; Rasti, rasti rožmarin in Veselja dom*. Gospe so med poslušalci izzvale navdušeno ploskanje. Nato je nastopil Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Zapeli so: *Rezijanka; V ves; El último café; I want to go to heaven in Mar-ko skače*.

Iz Mendoze je prišel na koncert Slovenski mendoški oktet, ki je dal čudovit pečat večeru. Fantje so pod vodstvom prof. Diega Bosqueta očarali občinstvo s sledečimi pesmimi: *Kaj b'jaz tebi dav, Igraj kolce; Stoji hartelc zahrajen; Na Vipavskem; Ljubavne pesmi iz Rezije; Vidala; Azabeche; Expósito; Cuenca de la viña nueva*. Krona večera pa je bil nastop vseh pevskih zborov, ki so pod vodstvom Andrejke Selan Vombergar, in ob spremljavi harmonike, na katero je igral Janez Žnidar, zapeli venček narodnih *Živijo Slovenci*. Sanhuški zbor je vsakemu od sodelujočih zborov podelil spominsko listino. Po koncertu je sledila pogostitev vseh nastopajočih.

V nedeljo, 4. oktobra, je bila krščena v cerkvi Marije Kraljice v Lanusu MILENA ZARNIK, hčerka Andreja in Mariele roj. Urbanija. Botra sta Irena Zarnik Kočar in Janko Šmalc. Krstil jo je čg. Franci Urbanija. Čestitamo!

MLADINSKI DAN NA PRISTAVI je bil v nedeljo, 4. oktobra. Predsednika obeh mladinskih organizacij Majda Maček in Franci Schiffrer sta ob petju himen dvignila zastavi. Sv. mašo je daroval g. Franci Cukjati, ki je pri pridigi omenil pomen prijateljstva in ljubezni. Mladina je spremljala sv. mašo s petjem in igranjem na kitaro. Skrbne mame so pripravile okusno kosilo, ki so ga mladi prijazno postregli. Po kosilu so bila tekmovanja v nogometu in

OBLETNICA V SLOVENSKI VASI V LANUSU. Poje skupina Koprivnikar Rozina - Prizor: "Gospodu Mizeritu v spomin" - Foto: Luciana Servin Čeč

odbojki. Kulturni program je bil v dvorani. Majda Maček je pozdravila vse navzoče. Ob petju in igranju so nastopajoči popeljali občinstvo v slovensko vas in predstavili prijetno pravljico z veselim in srečnim koncem. Sodelovala sta dekliški in fantovski pevski zbor s sledečimi pesmimi: *Izidor ovčice pasel; Terezinka; Kje so tiste stezice; Lisička je ena zvita zver; Ob bistrem potoku je mlin; Rdeča roža* in še druge. Na koncu so vsi sodelujoči zapeli pesem *Slovenskega naroda sin*. Mladi so se potrudili, da je prireditev lepo uspela; Majda Maček se je zahvalila vsem sodelujočim. Športna referenta sta podelila pokale zmagovalcem. Nato pa so vsi skupaj zapeli mladinsko himno: *Slovenska smo mladina*. Sledila je prosta zabava.

V nedeljo, 4. oktobra, je bila v Villa Devoto **33. OBLETNICA PRI SVETOGORSKI KRALJICI**. Najprej so bile pete litanije Matere Božje in blagoslov z Najsvetejšim. Sledila je sveta maša in podelitev zakramenta bolniškega maziljenja. Sv. mašo je daroval delegat dr. Jure Rode, ki je tudi podelil sveto maziljenje. Prepeval je pevski zbor s pomočjo pevcev iz San Martina. Obletnice se je udeležilo veliko vernikov, posebno še primorskih rojakov.

ZVEZA SLOVENSКИH MATER IN ŽENA je IMELA svoj **REDNI SESTANEK** v četrtek, 8. oktobra. Vodila ga je predsednica gospa Pavlina Dobovšek, predavala pa je prof. dr. Nadislava Laharnar na temo »Preljubo veselje, o j kje si doma«. Predavanje je široko zasnovalo. Govorila je o Slomšku kot pisatelju, narodnjaku in duhovniku. Opisala je zgodovinsko dobo od naseljevanja Slovencev do Prešerna. Poudarila je delo katoliških duhovnikov za slovenski narod.

MLADINSKI DAN V SAN JUSTU je bil v nedeljo, 11. oktobra. Začeli so ga s sveto mašo, ki jo je daroval pater dr. Alojzij Kukovica. Nagovoril je mlade, naj ostanejo zvesti Jezusu, ki jih ne bo nikoli razočaral. V Našem domu jih je najprej pozdravila predsednica SDO Veronika Marinčič. Po petju državnih himen so se začele tekme v odbojki,

kjer so zmagala dekleta iz San Justa in fantje iz San Martina. Opoldne so imeli skupno kosilo v spodnji dvorani. Kulturni program je bil v dvorani, kjer je navzoče pozdravila napovedovalka Andrejka Puntar Gaser, nato pa predsednica SDO Veronika Marinčič. Svoj nagovor je zaključila z mislijo, da morajo mladi gojiti slovensko kulturo in vero in biti pripravljeni, da bodo te vrednote podali prihodnjim rodovom. Sledila je **VESELOIGRA GLAVNI DOBITEK**, ki jo je napisal Fran Lipar. V glavnih vlogah so nastopili naslednji: Erik Oblak; Nevenka Belič; Matjaž Oblak; Sonja Miklič; Aleks Puntar in še Maks Malovrh; Tatjana Groznik; Cecilija Malovrh; Vanči Štrubelj in Tatjana Malovrh. Sodelovali sta tudi plesni skupini. Prvo je pripravla Metka Markovič Marinčič, drugo pa Mirjam Mehle Javoršek. Igro je režirala Iva Tekavec, sceno pa je izdelal g. Tone Oblak. Dvorana je bila polna do zadnjega kotička in občinstvo je nagradilo igralce z navdušenim ploskanjem. Po igri je sledila prosta zabava.

ZVEZA SLOVENSКИH MATER IN ŽENA ODSEK SAN MARTIN je imela svoj **REDNI SESTANEK** v četrtek, 15. oktobra. Vodila ga je predsednica ga. Polona Makek. Gospe so se srečale v kuhinji z gdč. Anico Rode.

PRAZNOVANJE 60. OBLETNICE SLOMŠKOVE ŠOLE je bilo v soboto, 17. oktobra. Pri slavu so sodelovali učenci in bivši učenci te šole. Program v dvorani je vodila ga. Marija Fink, ki je za to priložnost prišla iz Mendoze. Najprej je pozdravila sedanja voditeljica šole ga. Mateja Hribar Šmalc. Predstavila je 60-letno zgodovino šole, od skromnih začetkov do današnjih dni. Šolo je v teh letih obiskovalo 864 učencev, poučevalo pa 120 učiteljev. Verouk sledeči kateheti: g. Janez Kalan, g. Janko Mernik, g. Matija Lamovšek, dr. Alojzij Starc; prelat g. Jože Škrbec in sedanji katehet g. Franci Cukjati. Slomškovo šolo so vodili: gdč. Anica Šemrov (17 let), ga. Vera Holozan (5 let), g. Marjan Schiffrer (1 leto), ga. Helena Zupan Malovrh (24 let), ga. Alenka Prijatelj Schiffrer (1 leto), ga.

Saša Zupan Omahna (5 let), ga. Meta Debeljak Vombergar (1 leto), gdč Helena Rode (4 leta) in sedanja voditeljica ga. Mateja Hribar Šmalc.

Predsednik Slomškovega doma g. Marko Selan se je zahvalil učiteljem za vse opravljeno delo v teh letih. Sledili so pozdravi: predsednice Zedinjene Slovenije ge. Alenke Jenko Godec, ge. Alenke Prijatelj Schiffrer v imenu šolskega referata ZS, prof. Nede Vesel Dolenc, ravnateljice SSTRMB, in predsednika Slovenskega doma San Martin g. Toneta Kastelica.

Na vrsto je prišla **SPEVOIGRA HVALNICA DRUŽINE TRAPP**, ki jo je odlično predstavil režiser Marcelo Brula, pomagala mu je Andrejka Vombergar Štrfiček. Režiser je besedilo igre sam prevedel v slovenščino, pesmi pa so prevedli Tone Rode, Kristina Kremžar Rode in Nanika Šušteršič Rezelj. Poznana nam je resnična zgodba pevske družine Trapp, ki je pred nacizmom bežala v Švico. V glavnih vlogah so nastopili sledeči igralci in pevci: Marijo je odlično predstavila Aleksandra Omahna; pela in igrala je sproščeno in veselo ter navdušila občinstvo. Pravo presenečenje je bil kapitan von Trapp – Pavle Marolt, ki ga nismo poznali kot igralca. Njegovi prirčni otroci so bili: Lucijana Jakoš (očarala nas je s petjem in plesom svojih šestnajstih let), Martin Marolt, Diana Smole, Tomi Selan, Viki Kastelic, Alenka Štrfiček, Tatjana Brula. Lepo so peli in igrali. Dani Cestnik je igral poštarja Rolfa in skupaj z Lucijano zapel čudovit duet. Mojca Prešeren Jelenc je izvrstno predstavila baronico, Irena Šeme Vasle in Franci Schiffrer sta kot gospodinja in hišnik posrečeno podala svoji vlogi. Marcelo Brula je bil simpatičen striček, Jože Novak pa odločen vojak. Zbor redovnic nas je s svojim petjem popeljal v benediktinski samostan, ki ima dobro prednico (Lili Bohinc Marolt), pravo mater svojim redovnicam. Odličen je bil njen solospjev. Otroški zbor s solistko Cecilijo Loboda je lepo zapel pesem o pastirčku. Naj omenimo še elegantne plesalce na gala večeru v gradu.

Za 60-letnico Slomškove šole HVALNICA DRUŽINE TRAPP, muzikal v dveh dejanjih v izvedbi sedanjih in bivših učencev šole – Foto Pavel Brula

Tako veličastna igra potrebuje sodelavcev, ki se ne vidijo na odru. Andrea Quadri Brula je domiselno izdelala sceno. Marta Selan Brula je naučila vse pevske točke, Gabi Malovrh pa ples. Za kostume je prevzela odgovornost Anka Smole Kokalj s sodelavkami. Tehniki so bili na svojih mestih, luči in zvok so brezhibno delovali. Vsem gledalcem bo **Hvalnica Slomškove šole** ostala za vedno v spominu. Po igri so sledila zahvale režiserju Marcelu Brulu in sodelavcem. Zahvalil se je tudi veleposlanik RS prof. Avguštin Vivod in izročil voditeljici Slomškove šole ge. Mateji Hribar Šmalc priznanje

Republike Slovenije Slomškovi šoli za vse njeno delo pri ohranjanju slovenstva.

V spodnjih prostorih Doma je bila razstava fotografij vseh 60 let delovanja šole. Pripravili so jo Karla Malovrh Jakoš, Helena Rode in Pavel Brula. Pri lepo pripravljenih mizah na dvorišču je bila pogostitev za vse navzoče. Pripravila jo je Marjanka Dobovšek Lenarčič s sodelavkami.

Slomškova šola je ob tej priložnosti izdala tudi spominsko brošuro, ki so jo pripravili Pavel Brula, Marjana Poznič Mazières, Mateja Hribar Šmalc, Lucijana Hribar Podržaj, Lojze Lavrič in Marjan Hribar s sodelavci.

Grb za to priložnost je izdelala Rozka Snoj; oblikovanje je imela na skrbi Irena Žužek, zgoščenko s slikami pa Jure Cestnik. Lep program je oblikovala Erika Indihar.

Da je prireditev tako odlično uspela, je zasluga Odbora za praznovanje 60-letnice, ki ga je vodil Pavel Brula s sodelavci.

Drugo jutro je bila zahvalna sv. maša, ki jo je daroval g. Franci Cukjati.

Igro Hvalnica družine Trapp so ponovili še trikrat, vedno ob polni dvorani Slomškovega doma.

V nedeljo, 18. oktobra, smo **V ARGENTINI PRAZNOVALI MATERINSKI DAN**. Po družinah in naših skupnih Domovih smo počastili naše mame in stare mame ter se spomnili tudi naših pokojnih mater.

DUHOVNE VAJE ZA MOŽE so bile 30. in 31. oktobra ter 1. novembra v Domu duhovnih vaj Marija Auxiliadora. Udeležilo se jih je 15 moških.

Naslednji teden so bile **duhovne vaje ZA ŽENE IN DEKLETA**. Tudi te je vodil g. Jože Bokalič CM. Udeležilo se jih je 34 žena in deklet.

malo za šalo...

GALILEI - Nekdo vpraša italijanskega astronoma in fizika Galilea Galileia: Oprostite, mojster, koliko let pa imate pravzaprav? »Osem ali deset,« odgovori Galilei,

v očitnem nasprotju z njegovo belo in dolgo brado. Na začudeni vpraševalčev pogled brž pojasni:

»Štejem samo leta, ki mi še ostanejo do smrti; let, ki so že pretekla, nimam več.«

SHAW - Shaw je bil slaven satirik, dramatik in pisatelj. Mlada igralka, priznana lepotica, je pisala temu satiriku pismo, v katerem je izrazila željo, da bi

imela z njim otroka, ki bi bil po njenem mnenju izreden, saj bi podedoval njeno lepoto in pisateljevo duhovitost.

Shaw je ukrotil njeno navdušenje z enim samim stavkom:

»Kaj pa, če bi bil otrok neumen kot vi in lep kot jaz?«

COCTEAU

Vsestranski umetnik Jean Cocteau, ki so ga sprejeli tudi med »nesmrtnike«, člane Francoske akademije, je imel slab spomin, pa tudi raztresen je bil včasih. Lepega dne se je spomnil, da ima eden njegovih nečakov rojstni dan, pa je stopil v trgovino, kupil pristrčnega medvedka in ga poslal na nečakov naslov. Teden dni nato je prejel naslednje pismo:

»Hvala za medvedka, striček, hkrati pa ti z veseljem sporočam, da sem prav na svoj letošnji rojstni dan napredoval v polkovnika.«

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- To, kar smo si skuhal, bodo morali pojesti naši vnuki.
- Tovariši komunisti, jaz sem že pred 30 leti hotel oditi v Evropo, pa mi niste dali potnega lista.
- Tovaršija se je spremenila v herenfolk.
- Tragično je, kadar začne rabelj verjeti, da so njegove roke roke pravice.
- Tranzicija je žametni prehod iz socializma v socializem.
- Tudi to je svoboda, da delajo s človekom, kar se jim zljubi.
- Ubijanje mrtvih je slovenska posebnost.
- Ubil ga je in zakričal: »Na pomoč!«
- UDBO so uvrstili v slovensko kulturno dediščino.
- Ugotavljam, da so se zagrizeni komunisti imenitno znašli v kapitalizmu.
- Umazane vesti ni mogoče oprati v pralnem stroju.
- Upoštevajte, prosim, da je bil samo podporni član Udbe.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVJA - Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo

Direktor: mons. dr. Jure Rode - Urednik: Stane Snoj - Člani uredniškega odbora: Marjana Batagelj, Metka Mizerit in arh. Jure Vombergar - Oblikovanje in prelom: Rozka Snoj - Ramón L. Falcón 4158, C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - E-mail: dusno_pastirstvo@ciudad.com.ar - Registro de la Propiedad Intelectual Nº 90.877 - Tisk: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - California 2750 C1289ABJ Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4301-5040 - E-mail: info@vilko.com.ar

POVERJENIKI: ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. - **ZDA:** Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA - **ITALIJA:** Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia - **Gorica:** Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. - **AVSTRIJA:** Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA: ARGENTINA: po raznašalcih: \$130; po pošti: \$170 - Bariloche: \$150 - **OBMEJNE DRŽAVE:** DŽ+BS: USD 90; brez BS: USD 65 - **AMERIKA:** DŽ+BS: USD 110; brez BS: USD 75 - **EUROPA:** DŽ+BS: €100; brez BS: €70; **OSTALE DRŽAVE:** DŽ+BS: USD 120; brez BS: USD 80. - Pošiljanje po več izvodov skupaj zniža poštno stroške - **Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina** - Duhovno življenje izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS

Rožmanov zadnji advent in božič -

Priredil Jure Rode 289

Svet družina - Vinko Žitnik 291

Nameni Apostolata molitve -

Marko Sabotič 292

Božji otroci smo! - Tomáš

Špidlík 293

En sam Oče in vsi bratje -

François X. Nguyen van Thuân 295

Vem, da ne živim zase, ampak

za veliko duš - Sv. Favstina

Kowalska 296

Nikolaj, škof - Silvester Čuk 298

Udarite pastirja, to je, umažite

škofa ... - Škof Gregorij Rožman 299

Skrbi škofa Rožmana 301

Lovranski forum o škofu

Rožmanu 302

Duhovnik Marjan - Marko

Kremžar 304

V Medžugorju sem odkril svoje

'marijanske gene' - Pavle Uršič .. 306

Radovedno odkrivanje sveta

- mag. Melita Kordeš Demšar 310

Pismo 'španskemu borcu' - 312

Obama in splav - Piero A. Tozzi,

J.D. 313

Pred 40 leti je odšel Jožko

Krošelj 314

Duhovno življenje je objavilo

- Jure Vombergar 314

Iz naše kronike - Metka Mizerit .. 316

Dijaki 3. letnika SSTRMB na vrtu zavoda Cottolengo v Claypolah in med bolniki te dobrodelne ustanove. Foto Mirjam Oblak

Prvi nastop Okteta Suha
s Koroške in podjunske-
ga Trio Lipusch v Našem
domu v San Justu
Scenografija: Tone Oblak
Foto Marko Vomberger

S poslovnega
večera od koroških
gostov v Našem
domu v San Justu.
Scenografija:
Tone Oblak
Foto Lučka Oblak Čop

Nastopila je
folklorna skupina
Mladika, Mešani
pevski zbor San
Justo, Oktet Suha
in podjunski Trio
Lipusch.

SREČANJE ZBOROV V NAŠEM DOMU V SAN JUSTO

Nastopili so:

Dekliški zbor Milina
s Pristave (prof.
Marjana Jelenc
Petrocco), Zbor
krajevne Zveze
mater in žena San
Justo (gdč. Anica
Mehle), Mendoški
oktet (umetniški
vodja prof. Diego
Bosquet), Mešani
pevski zbor San
Justo (prof. Andrejk
Selan Vombergar)
ter harmonikar
Janez Žnidar -
Scenografija:
Tone Oblak

Foto: Lučka Oblak Čol

La Vida Espiritual

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovana. Director: Mons. dr. Jorge Ro
Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-87
Impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina